

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA TEXTILNÍ
KATEDRA TECHNOLOGIE A ŘÍZENÍ KONFEKČNÍ VÝROBY
V PROSTĚJOVĚ

Bakalářský studijní program: TEXTIL

Studijní obor: Technologie a řízení oděvní výroby - 3107R004

Zaměření: Konfekční výroba

Evidenční číslo BP: 352/06

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Název práce: **Oděvní názvosloví a současná terminologie pro doplňky a součásti oděvů v české a německé verzi**

Name of thesis: **The clothing nomenclature and the actual terminology for the clothing supplement and the parts of the clothes in Czech and German edition**

Vypracovala: Ludmila Polická

Vedoucí BP: Ing. Marta Smékalová

Konzultant BP: PhDr. Věra Ciglová

Rozsah bakalářské práce:

počet stran	počet tabulek	počet příloh
62	31	2

Prostějov 2006

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Byla jsem seznámena s tím, že na mou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000Sb. o právu autorském, zejména §60 (školní dílo).

Souhlasím s umístěním bakalářské práce v Univerzitní knihovně TUL.

Beru na vědomí, že TUL má právo na uzavření licenční smlouvy o užití mé bakalářské práce a prohlašuji, že **s o u h l a s í m** s případným užitím mé bakalářské práce (prodej, zapůjčení apod.).

Jsem si vědoma toho, že užit své bakalářské práce či poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem TUL, která má právo ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, vynaložených univerzitou na vytvoření díla (až do jejich skutečné výše).

Neru na vědomí, že se svou bakalářskou prací mohu vyzvednout v Univerzitní knihovně TUL po uplynutí pěti let po obhajobě.

V Prostějově, dne

.....

podpis

Poděkování

Touto cestou bych chtěla poděkovat vedoucí bakalářské práce paní Ing. Martě Smékalové za vedení při vypracování mé bakalářské práce.

Můj zvláště srdečný dík patří mé rodině a příteli za psychickou podporu i materiální podporu, kterou mi dodávali po dobu vypracovávání bakalářské práce.

ANOTACE

Téma: Oděvní názvosloví a současná terminologie pro doplňky a součásti oděvů v české a německé verzi

Bakalářská práce se zabývá analýzou oděvního názvosloví a současnou terminologií pro doplňky a součásti oděvů v české a německé verzi. První část práce je zaměřena na oděvní doplňky a druhá část na součásti oděvů. Třetí část práce je zaměřena na vlastní návrh oděvního názvosloví oděvů pro současné podmínky. Práce je zpracovaná pomocí tabulek, kde je uvedeno podrobné dělení pojmů, následuje výklad a překlad do německého jazyka.

ANNOTATION

Topic: The clothing nomenclature and the actual terminology for the clothing supplement and the parts of the clothes in Czech and German edition

The thesis presents the clothing nomenclature and the contemporary terminology of the accessories as well as the parts of the clothes, and so in Czech and German version. The first part of the thesis is focused on the clothing accessories, meanwhile the second part aims at the parts of the clothes. The third part of the thesis introduces my personal proposal of the clothing nomenclature that could possibly succeed in contemporary conditions. The thesis is supported by a variety of the schemes, which provide a detailed division of the concepts followed by their explication and translation into German language.

KLÍČOVÁ SLOVA: druhy, název pojmu, definice, oděvní doplněk, oděvní součást, oděv
Styles, a concept, a concept definition, a clothing accessory, a part, clothes

Obsah

Úvod	8
1. Charakteristika současného stavu názvosloví a doplňků oděvu	9
1.1. Oděvní doplňky	9
1.1.1. Horní část těla	9
1.1.1.1. Pokrývky hlavy	10
1.1.1.2. Ozdobné zahalení krku	15
1.1.1.3. Zahalení a ozdoba zápěstí	17
1.1.1.4. Ozdoby na horní část oděvu	18
1.1.2. Spodní část těla	19
1.1.2.1. Pásy a stahovačky	21
1.1.2.2. Podvazky	22
1.1.2.3. Zdravotní doplňky	23
1.1.2.4. Ostatní oděvní doplňky	24
1.2. Součásti oděvu	24
1.2.1. Druhy oděvních dílů	24
1.2.2. Druhy oděvních dílků	26
1.2.3. Druhy oděvních vložek	29
1.2.4. Druhy oděvních podsádek	31
1.2.5. Druhy oděvních podkladů	33
1.2.6. Druhy drobných součástí oděvu	35
1.2.6.1. Sedla	35
1.2.6.2. Náložky	36
1.2.6.3. Klíny	37
1.2.6.4. Ostatní drobné součásti	37
1.2.7. Druhy zapínání	40
1.2.8. Druhy rozparků	42
1.2.9. Druhy rukávů	44
1.2.10. Druhy manžet	46
1.2.11. Druhy kapes	48
1.2.12. Druhy límců	52
2. Analýza oděvního názvosloví od roku 1983	56

3.	Vlastní návrh oděvního názvosloví oděvů pro současné podmínky	57
3.1.	Dámský oděv	57
3.1.1.	Horní část těla	57
3.1.2.	Spodní část těla	58
3.2.	Pánský oděv	59
3.2.1.	Horní část těla	59
3.2.2.	Spodní část těla	59
	Závěr	60
	Seznam použité literatury	61
	Seznam příloh	62

Úvod

Svět dnešních dnů žije fantazií, módou, estetikou, velkým rozvoje vědy a techniky, to má za následek nové pojmenovávání stále nových pojmů. Nové pojmy je nutno správně zařadit, aby usnadnily naše kroky v odborném směru.

Pojem je forma našeho myšlení a je ovlivněna oborem naší činnosti. Pokud v oboru naší činnosti nemůžeme vystačit s dosavadní slovní zásobou, musíme určit nová pojmenování a názvy.

Název je pojmenování pojmu. Snažíme se v něm odrazit vlastnosti a objektivní skutečnosti. Název může být jednoslovný, víceslovný, ale i zkratka. Odborný název je přesně popsán odbornou definicí, která náleží do systému daného oboru. Hlavní činnost definice je slovní vyjádření problematiky. Souhrn odborných názvů a definic tvoří odborné názvosloví, které je součástí národního jazyka.

Tato práce se zabývá oděvními doplňky a součástmi oděvů, v další části návrhem nového názvosloví oděvů, které se těší velké oblibě u mladých lidí.

Oděvní doplňky plní své povinnosti v ochraně člověka proti nepřízní prostředí (např. čepice, šála, šátek atd.), stávají se důležitou estetickou a reprezentativní součástí oděvu. Tyto požadavky stále rostou s růstem životní úrovně a kulturní úrovně lidstva.

Velký vliv na tvar a vzhled součástí oděvů má móda a nové styly v oblékání. Tento styl a tím vzhled součástí nejvíce ovlivňují módní návrháři a módní domy. Některé tvary jsou jen krátkodobé, tzv. módní výstřelky.

Rozmach oděvní výroby a stále nové výzkumy technologie donutili vytvořit odborné názvosloví. Došlo k usnadnění komunikace v praxi, ve školách a v literatuře.

1. Charakteristika současného stavu názvosloví oděvních doplňků a součástí oděvu

V dnešní době se klade na oděvní doplňky velký důraz. Oděvní doplněk je dobrým pomocníkem (např. ochrana před nepřízní počasí) a může celkově dotvářet vzhled.

1.1. Oděvní doplňky - Kleiderbeiwerte

<u>Název pojmu</u> Bezeichnung des Begriffes	<u>Definice</u> Definition	<u>Překlad</u> Übersetzung
<u>Oděvní doplněk</u> Kleiderbeiwerte	- tvoří součást oděvu a spolu v souladu s módou určitého časového úseku, ale i podle vkusu nositele vhodně doplňuje oděv a dotváří jeho harmonický celek. K nejdůležitějším oděvním doplňkům patří klobouk, čepice, šála, rukavice, ponožky, punčochy atd..	- bildet einen Bestandteil der Kleidung und gemeinsam mit der Mode eines bestimmten Zeitraumes, jedoch auch gemäß dem Geschmack des Trägers ergänzt passend die Kleidung und formt ihre harmonische Gesamtheit nach. Unter die wichtigsten Kleiderbeiwerte gehören Hut, Mütze, Schal, Handschuhe, Socken, Kleiderstrümpfe usw.

1.1.1. Horní část těla - Oberer Körperteil

<u>Pareo</u> Pareo	- je to velký rozměrný šátek potištěný exotickými motivy, ovnutý v pase nebo nad hrudníkem a upevněný uzlem.	- es ist ein Tuch vom großen Ausmaß, bedruckt mit exotischen Muster-motiven, in der Taille
-----------------------	--	---

	Pro ženy, které ho používají jako efektní rozevlátou sukni. Hlavně jako doplněk k plavkám, častý je i stejný vzor.	oder über dem Brustkorb umgewickelt und mit einem Knoten befestigt. Für Frauen, die es als einen effektvollen Wirbelrock anwenden. Hauptsächlich als Beiwerk zum Badeanzug, oft gibt es auch das gleiche Muster.
<u>Pléd</u> Plaid (Příloha č.2, katalog ANYTRA)	- je to velký šátek nejčastěji z vlnařské kostkované tkaniny velké hmotnosti, v krajích opatřený třásněmi.	- es ist ein großes Tuch, am öftesten aus kariertem Wollgewebe vom großen Gewicht, an Rändern mit Fransen besetzt.
<u>Pončo</u> Poncho (Příloha č.2, katalog ANYTRA)	- je to vlastně oděv ve tvaru přehozu s otvorem pro hlavu, bez rukávů, ale obvykle s průhmatem. Zhotoven z vlnařských tkanin a pletenin. Slouží jako dámský nebo dětský módní plášť a doplněk. Okraje jsou zdobené třásněmi.	- es ist eigentlich Kleidung in Form eines Umhanges mit Kopfloch, ohne Ärmel, jedoch gewöhnlich mit Armschlitz. Er wird aus Wollgeweben und Jerseystoffe angefertigt. Der Poncho dient als Damen- oder Kindermodemantel und Beiwerk. Die Ränder sind mit Fransen verziert.

1.1.1.1. Pokrývky hlavy - Kopfbedeckungen

<u>Čepice</u> Mützen (Příloha č.2, katalog ANYTRA, PLETEX)	- je to šitý nebo pletený výrobek, měkká pokrývka hlavy, může mít různý tvar. Okolo roku 1965 a 1978 tvořila módní doplněk dámských oděvů. Nyní	- ist ein genähtes oder gestricktes Produkt, weiche Kopfbedeckung, sie kann verschiedene Formen haben. Um das Jahr 1965 und 1978
--	---	--

	je znovu módní spolu se stejně barevnou šálou v zářivých barvách s výšivkou.	herum bildete sie ein modisches Beiwerk der Damenkleidung. Jetzt ist sie wieder modisch mit einem gleichfarbigen Schal in Leuchtfarben mit Stickerei.
<u>Čepec</u> (také čepeček) Kappe (Příloha č.2, katalog ALTREVA)	- měkká, přiléhavá pokrývka hlavy, zpravidla vzadu na zavazování nebo zapínání. Obvykle je ochranným doplňkem pracovního oděvu ve zdravotnictví, potravinářství apod.. Nosil se v různých obměnách již ve středověku.	- weiche, körpernahe Kopfbedeckung, in der Regel hinten zum Binden oder Einknöpfen. Gewöhnlich dient sie als Schutz-beiwerk einer Arbeitskleidung im Sanitärbereich, Lebensmittel-bereich usw. Sie wurde in verschiedenen Varianten bereits im Mittelalter getragen.
<u>Čepeček</u> Kinderhäubchen	- pokrývka hlavy pro kojence a batolata, zhotovená z pleteniny i tkaniny.	- eine Kopfbedeckung für Säuglinge und Wickelkinder, gefertigt aus Jerseystoff sowie Gewebe.
<u>Štítková čepice</u> Schildmütze	- čepice okrouhlého tvaru se štítkem. Rozlišuje se civilní a stejnokrojová - brigádýrka.	- rundförmige Mütze mit einem Schild. Es wird Zivil- und Uniformmütze unterschieden.
<u>Pracovní čepec</u> Arbeitskappe (Příloha č.2, katalog ALTREVA)	- příkrývka hlavy zpravidla vzadu na zapínání nebo zavazování, používá se jako pracovní doplněk	- eine Kopfbedeckung, in der Regel hinten zum Einknöpfen oder Binden. Sie wird als Arbeitsbeiwerk angewendet.
<u>Lodička</u> Käppi	- čepice lodičkového tvaru bez štítku, rozeznáváme civilní a stejnokrojová	- eine schiff förmige Mütze ohne Schild, wir unterscheiden Zivil- und Uniformkäppi.
<u>Ušanka</u>	- zimní čepice s náušníkem	Wintermütze mit Ohren-

Ohrenmütze	zpravidla kožené nebo kombinovaná jiným materiálem	schützern in der Regel aus Pelz- oder anderem Material.
<u>Ušní chránič</u> Ohrenschützer (Příloha č.2, katalog PLETEX)	- je to pleteninový pruh obepínající hlavu a rozšířený v místech uší, přes temeno může být opatřen dvěma pásky do tvaru kříže	- es ist ein den Kopfumfassender Jerseystoffband, der sich an der Stelle der Ohren weitet, über Scheitel kann er mit zwei Bändern in Form eines Kreuzes versehen werden.
<u>Čelenka</u> Stirnband (Příloha č.2, katalog PLETEX)	- je to čelní rouška převážně bavlněná, určená pro pokojské, servírky atd., nyní i jako módní doplněk, z tkaniny, pleteniny i z plastu.	- es ist ein Stirntuch, überwiegend aus Baumwolle, es ist für Zimmermädchen, Kellnerinnen usw. bestimmt, jetzt auch als modisches Beiwerk aus Gewebe, Jerseystoff sowie Kunststoff.
<u>Baret</u> Barett (Příloha č.2, katalog ANYTRA)	- měkká, plochá pokrývka hlavy kruhového nebo mnohoúhelníkového tvaru různých velikostí. Dámský i pánský módní doplněk. Zhotovuje se z vlněné pleteniny, která se plstí. Baret byl rozšířen v 15. a 16. století a to převážně ze sametu. V období romantismu byl oblíben malíři.	- eine weiche, flache Kopfbedeckung rund- oder viereckförmig und verschiedenen Größen. Modisches Beiwerk für Damen- sowie Herren. Es wird aus Wollgestrick gefertigt, der verfilzt. Das Barett wurde im 15. und 16. Jahrhundert verbreitet, und zwar überwiegend aus Samtstoff. In der Romantik- Ära wurde es bei Malern beliebt.
<u>Baskická čepice</u> Baskische Mütze	- měkká, malá kulatá pokrývka hlavy, oblíbená v oblasti Pyrenejí, zvláště u Basků odtud	- weiche, rundförmige Kopfbedeckung, ist im Pyrenäenbereich beliebt,

	<p>původ názvu. Do světové módy byla prosazována koncem 20. století fran. módními salóny.</p>	<p>besonders bei Basken, von hier ist der Ursprung der Bezeichnung. In die Weltmode wurde sie Ende des 20. Jahrhunderts durch französische Modosalons durchgesetzt.</p>
<p><u>Buřinka</u> Bowler</p>	<p>- pánský klobouk, který má úzkou, rovnou krempu u okraje mírně zaoblenou a tuhou kulovi-tou střechem. Je černé, ojediněle šedé barvy. V polovině 19. století nahradil cylindr a stal se součástí pánské-ho vycházkového obleku. I když je již opomenut, v Londýně tvoří společně s deštníkem typickou součást oděvu.</p>	<p>- ein Herrenhut, das eine enge, gerade Krempe, am Rand ein wenig abgerundet, und ein starres kugelförmiges Dach hat. Es ist schwarzer, vereinzelt grauer Farbe. In der Mitte des 19. Jahrhunderts hat es den Zylinderhut ersetzt und wurde zum Bestandteil des Straßenanzuges für Herren. Obwohl es bereits unterlassen ist, bildet in London gemeinsam mit Regenschirm einen typischen Bestandteil der Kleidung.</p>
<p><u>Cylindr</u> Zylinderhut</p>	<p>- vysoký, tvrdý klobouk válcovitého tvaru, s rovným dnem a úzkou rovnou stříškou. Je pokrývkou hlavy ke společenským oděvům a fraku. Zhotovuje se z lesklé i matové hedvábné tkaniny nebo plsti. Již v 15. století byl součástí španělského pánského módního oděvu.</p>	<p>- ein hoher, starrer walzförmiger Hut, mit dem geraden Boden und engem geraden Dach. Es ist eine Kopfbedeckung zu Gesellschaftsanzügen und zum Frackanzug. Er wird aus glänzendem sowie glanzlosen Seidengewebe oder Filz gefertigt. Bereits im 15. Jahrhundert war er zum Bestandteil des spanischen Modeanzuges für Herren.</p>

<p><u>Fez</u> Fes</p>	<p>- pokrývka hlavy připomínající tvarem komolý kužel, obvykle se střípcem, vyrobená z vlněné pleteniny, která se plstí a formuje. Fez je oblíben na Blízkém východě, a to hlavně v Turecku, Albánii a také v Řecku. Název je odvozený od marockého města Féz.</p>	<p>- eine Kopfbedeckung, die durch ihre Form an einen abgestumpften Kegel erinnert, gewöhnlich mit Quaste, gefertigt aus Wollgestrick, der verfilzt und geformt wird. Der Fes ist im Nahen Osten, und zwar hauptsächlich in Türkei, Albanien sowie in Griechenland beliebt. Seine Bezeichnung ist von der marokkanischen Stadt Féz abgeleitet.</p>
<p><u>Golfka</u> Golfmütze</p>	<p>- měkká, plochá čepice se štítkem, z níž je temenní a zátylková část střižená v celku a je spojena švem s čelní a spánkovou částí. V zátylkové části jsou odševky. Zhotovuje se nejčastěji z vlněných tkanin.</p>	<p>- weiche, flache Mütze mit einem Schild, wovon der Scheitel- und Genickteil im Ganzen geschnitten und mit dem Stirn- und Schläfenteil durch eine Naht verbunden wird. Im Genickteil gibt es Abnäher. Sie wird am öftesten aus Wollgeweben hergestellt.</p>
<p><u>Matelot</u> Matelot</p>	<p>- je to druh dámského klobouku, který je řešený v elegantním stylu s příslušnými hranatými tvary a lemováním, které alespoň trochu zjemňuje celkový vzhled.</p>	<p>- es ist eine Art des Damenhutes, der im eleganten Stil mit entsprechenden eckigen Formen und Einfassung gestaltet wird, die zumindest ein Bisschen den Gesamt-Look verfeinern.</p>
<p><u>Klobouk</u> Hut (Příloha č.2,</p>	<p>- dámská i pánská pokrývka hlavy. Má měkký i pevný tvar, zhotovuje se z plstí, kůže, tka-</p>	<p>- Damen- sowie Herrenkopfbedeckung. Er hat eine weiche sowie feste Form,</p>

katalog ANYTRA, TONAK)	niny, slámy atd.. Skládá se z hlavy a střechy. Klobouk byl znám již v období antiky.	wird aus Filzen, Leder, Gewebe, Stroh usw. hergestellt. Der Hut war bereits in der Antik-Ära bekannt.
<u>Kulich</u> Kauz (Příloha č.2, katalog ANYTRA, PLETEX)	- přiléhavá pokrývka hlavy, zhotovená z pleteniny a zakončená lemem.	- hautnahe Kopfbedeckung, die aus Jerseystoff hergestellt und mit einer Leiste abgeschlossen wird.

1.1.1.2. Ozdobné zahalení krku - Verzierte Halsverhüllung

<u>Boa</u> Boa	- oděvní doplněk ve formě dlouhé úzké šály z kožešiny, slouží k ovinutí kolem krku, při-padně i kolem ramen. Nejvíce byl oblíben v době romantismu a na přelomu 19. - 20. století. Název je odvozen od hroznýše královského - boa contietor.	- Kleiderbeiwerk in Form eines langen schmalen Pelzschales, dient zum Halsumwicklung, eventuell auch zur Schulterumwicklung. Am meisten wurde er an der Wende des 19. und 20. Jahrhunderts getragen. Die Bezeichnung ist von der Boa - Boa Contietor abgeleitet.
<u>Šála</u> Schal (Příloha č.2, katalog ANYTRA, PLETEX)	- pruhový oděvní doplněk, který se nosí zpravidla kolem krku, ale i na rameni. Je to zpravidla obdelníkový pruh textilie, který se nosí pro ochranu před zimou, ale i jako estetická ozdoba a doplněk. Zhotovuje se z vlnářské, bavlnářské, hedvábnické tkaniny. Je sešitá do tvaru dutého pruhu, na koncích s trás-	- ein streifenförmiges Kleiderbeiwerk, das in der Regel um den Hals, aber auch an den Schultern getragen wird. Es handelt sich meistens um einen rechteckigen Textilstreifen, der zum Winterschutz, aber auch als ästhetische Verzierung und Beiwerk getragen wird. Der Schal wird aus Woll-,

	němi. Může být jednobarevná, se vzorovým tiskem, pestře vytkávaná, či pletená. v Kašmíru se dělaly šály z jemných vln, pravá kašmírová šála se rozšířila do Evropy v době direktoria.	Baumwolle-, Seidengewebe hergestellt. Er wird in Form eines Hohlstreifens genäht, an Enden mit Fransen. Er kann einfarbig, mit Musterdruck, bunt gewebt, oder gestrickt sein. In Kaschmir wurden die Schalen aus feinen Wollen gemacht, der echte Kaschmirschal hat sich in das Europa zu der Direktorienszeit verbreitet.
<u>Šátek</u> Tuch (Příloha č.2, katalog ANYTRA)	- čtvercový nebo trojúhelníkový kus textilie používaný jako příkrývka hlavy nebo krku	- ein quadratisches oder dreieckiges Textilstück, das als Kopf- oder Halsbedeckung angewendet wird
<u>Fiži</u> Fichu	- bohatá krajková ozdoba dámských halenek, ale i pánských košil společenského stylu, nošená pod krkem. Původ sahá až do období rokoka, kde jeho úkolem bylo halit velký výstřih šatů.	- eine reichliche Verzierung der Damenblusen, aber auch Herrenhemden im Gesellschaftsstil, wird unter dem Hals getragen. Der Ursprung reicht bis zur Rokoko-Ära, wo seine Aufgabe war, großen Kleiderausschnitt zu bedecken
<u>Motýlek</u> Schleife	- je to druh vázanky, jeho tvar připomíná motýlí křídla. Nosí se ke společenským i sportovním oděvům, vždy v přizpůsobivém tvaru i barvě. Nejčastěji je zhotoven z hedvábné tkaniny.	- es ist eine Krawattenart, deren Form an die Flügel von Schmetterling erinnert. Sie wird sowie zu Gesellschaftsanzügen, als auch zu Sportanzügen, immer in flexibler Form sowie Farbe getragen. Am öftesten wird sie aus Seidengewebe

		gemacht.
<u>Regata</u> Regatta (Příloha č.2, katalog Blažek)	- je to převážně pánská vázanka opatřená pevným uzlem, který přechází v pruženku, slouží k upevnění pod límec košile.	- es ist überwiegend eine Herrenkrawatte, die mit einem festen Knoten versehen wird. Dieser geht in ein Elastikband über und dient zur Befestigung unter den Hemdkragen.

1.1.1.3. Zahalení a ozdoba zápěstí - Verhüllung und Handgelenkverzierung

<u>Zápěstníky</u> Handgelenkbänder	- je to párový doplněk ve tvaru pleteninové hadice pro ochranu zápěstí před nepřízní počasí.	- es ist ein Paarbeiwerk in Form eines Jerseystoffschlauches zum Handgelenkschutz gegen ungünstiges Wetter.
<u>Pěstničky</u> Fausthandschuhe	- pleteninové bezprstové ruka- vičky v zápěstí na stažení, určené pro kojence a batolata.	- Jerseystoffhandschuhe ohne Fingern, am Handgelenk zum Einschnüren. Sie sind für Säug- linge und Wickelkinder bestimmt.
<u>Rukavice</u> Handschuhe (Příloha č.2, katalog ANYTRA, PLETEX)	- je to párový doplněk, zpravidla pleteninový, ale i kožený a tkaný, určený k pokrytí rukou. Podle použití se dělí rukavice prstové nebo palcové různých délek, dále bezprstové. Slouží k ochraně před zimou, nečisto-tou, ale i jako módní doplněk. Rukavice byly nalezeny již v egyptských pyramidách. Ve středověku měly často sym-bolický	- es ist ein Paarbeiwerk, in der Regel aus Jerseystoff oder Leder hergestellt und auch gewebt wird, das zum Handbedecken bestimmt ist. Je nach An-wendung unterscheiden sich die Finger- oder Fausthand-schuhe verschiedener Längen, weiter auch fingerlose Hand-schuhe. Sie dienen zum Schutz gegen Winter, Schmutz, aber auch als

	význam, např. zdobené drahokamy patřily k luxusním doplňkům privilegovaných stavů.	modisches Bei-werk. Die Handschuhe wurden bereits in ägyptischen Pyramiden gefunden. Im Mittelalter haben sie oft eine symbolische Bedeutung gehabt, z.B. die mit Edelsteine verzierten Handschuhe haben zu Luxus-beiwerken des privilegierten Standes gehört.
<u>Prstové rukavice</u> Fingerhandschuhe (Příloha č.2, katalog ANYTRA)	- rukavice určené pro pokrytí jednotlivých prstů, dlaně, hřbetu ruky, zápěstí, jsou různých délek.	- die zum Bedecken einzelner Finger, der Handfläche, des Handrückens, Handgelenkes bestimmte Handschuhe gibt es von verschiedenen Längen.
<u>Nátepníček</u> Schlүpfer	- pletená hadička v párovém provedení různé délky, vyrobená z vlnářské příze, pro ochranu před zimou.	- ein gestrickter Schlauch in Paarausführung verschiedener Länge, hergestellt aus Wollgarn, zum Winterschutz.
<u>Palcové rukavice</u> Fausthandschuhe (Příloha č.2, katalog ANYTRA)	- rukavice s jedním prstem a to pro palec, někdy i pro ukazovák s prodlouženou dlaňovou a hřbetovou částí až k zápěstí.	- Handschuhe mit einem Finger und zwar für den Daumen, manchmal auch für Zeigefinger mit verlängertem Handflächen- und Handrückenteil bis zum Handgelenk.

1.1.1.4. Ozdoby na horní část oděvu - Verzierungen für oberen Teil der Kleidung

<u>Mašle</u> Schleife	- skládá se z uzlu, dvou motýlovitých smyček a dvou vyční-	- sie legt sich aus einem Knoten, zwei Schmetterlings-Maschen
--------------------------	--	---

	vajících konců. Tvoří ozdobu, ale může sloužit i k upevnění oděvu např. u krku, v pase. Je vytvořená ze stuhy, šerpy nebo vazačky.	und zwei herausragenden Enden zusammen. Sie bildet eine Verzierung, kann aber auch zur Befestigung der Kleidung, z.B. am Hals, in der Teile dienen. Sie ist aus Band, Schärpe oder Binder gebildet.
<u>Flitr</u> Flitter	- je to zpravidla malý, tenký třpytivý plíšek, nejčastěji kulaté-ho nebo oválného tvaru, s dírkou k přišíití. Slouží jako ozdoba dámských šatů a společenských oděvů.	- es ist ein in der Regel kleines, dünnes und glänzendes Plättchen, am öftesten rund- oder eiförmig, mit einem Loch zum annähen. Sie dienen als Verzierung der Damenkleidung und Gesellschaftskleidung.
<u>Páska</u> Band	- proužek textilie určený k nošení zpravidla na rukávě v místě nadloktí. Podle barvy a účelu se rozlišuje - smuteční, pořadatelská, ozdobná...	- ein Textilband, der zum Tragen in der Regel am Ärmel an der Stelle des Oberarmes bestimmt ist. Je nach der Farbe und Zweck wird Trauer-, Veranstalter-, Verzierungsband unterschieden....

1.1.2. Spodní část těla - Untere Körperteil

<u>Bačkůrky</u> Schläppchen (Příloha č.2, katalog PLETEX)	- pletené krátké ponožky pro kojence, které jsou nahoře ukončeny pružným lemem nebo manžetou, obvykle pro vlečeným nad kotníkem tkanicí na zavázání.	- kurze Strickwarensocken für Säuglinge, die oben mit einem elastischen Rand oder einer Manschette abgeschlossen sind, der Rand ist üblicherweise über dem Fußknöchel durch ein Gewebeband zum Ver-
--	--	---

		knüpfen durchgezogen.
<u>Ochranné šlapky</u> Schutzsohlen	- je to pleteninový párový oděvní doplněk obepínající nohu kromě nártu jen pod kotníky, otvorový obvod má pruženku. Šlapky pro muže a ženy používané do přezůvek sahají těsně nad kotníky.	- es ist ein Paar-Kleiderbeiwerk aus Jerseystoff, das den Fuß außer dem Fußrücken nur unter die Fußknöchel umschließt, der Umfang der Öffnung hat ein Elastikband.
<u>Nánožník</u> Fußsack	- výrobek z oděvního materiálu tvaru pytle s tepelně izolační vložkou. Používá se k ochraně v zimních obdobích a to převážně dolních končetin.	- ein Produkt aus dem Kleidermaterial in Form eines Sackes, mit Thermoisolationseinlage. Er wird in Winterzeiten und zwar vor allem zum Schutz der Füße angewendet.
<u>Podkolenky</u> Kniestrumpfe	- punčochy, které sahají pod koleno s horním krajem ukončeným lemem, zpravidla se zapletenými pryžovými nitěmi nebo vloženou pruženkou.	- Strümpfe, die unter den Knie herreichen, mit der durch einen Rand abgeschlossen Oberkante, in der Regel mit verfilzten Gummifäden oder eingelegtem Elastikband.
<u>Ponožky</u> Socke	- punčochy různé délky. Podle délky rozlišujeme lýtkové a kotníčkové.	- Strümpfe von verschiedener Länge. Je nach der Länge unterscheiden wir Waden- und Knöchelsocken.
<u>Kotníčkové ponožky</u> Knöchelsocke	- ponožky sahající na kotníky. Horní okraj je ukončen lemem nebo manžetou a má zapletené pryžové nitě nebo vloženou pruženku.	- die über die Knöchel herreichenden Socken. Die Oberkante ist mit einem Rand oder einer Manschette abgeschlossen und hat verfilzte Gummifäden oder eingelegten Elastikband.
<u>Lýtkové ponožky</u>	- ponožky sahající přibližně	- Socken, die ungefähr in die

Wadensocke	do poloviny lýtka. Lemová část je určena pro uchycení podvazkem.	Mitte der Wade herreichen. Der Randteil ist zum festhalten durch Strumpfhalter bestimmt.
<u>Holeně</u> Schaften	- podkolenky bez chodidlové části. Dolní kraj je opatřen podpínkou, horní je ukončen pružným lemem nebo manžetou.	- Kniestrümpfe ohne Sohlteil. Die Unterkante ist mit einem Gurt versehen, der Oberkante ist mit einem elastischen Rand oder Manschette abgeschlossen.
<u>Punčochy</u> Strümpfe	- pleteninový párový oděvní doplněk trubicového tvaru, ukončený v dolní části tvarovými šlapkami a těsně obepínající dolní končetiny. Jsou jednobarevné, více barevné i vzorované.	- ein rohrförmiges Paar-Kleiderbeiwerk aus Jerseystoff, abgeschlossen im unteren Teil mit geformten Sohlen, schließt die Beine fest um. Die Strümpfe sind einfarbig, mehrfarbig und auch gemustert.
<u>Bezešvé punčochy</u> Nahtlose Strümpfe	- jsou to punčochy, které nemají po své délce šev.	- es sind Strümpfe, die in ihrer Länge keine Naht haben.
<u>Dlouhé punčochy</u> Langstrümpfe	- punčochy, které pokrývají dolní končetiny od chodidla přes koleno, zpravidla nad polovinu steh.	- Strümpfe, die die Beine von der Fußsohle über den Knien, in der Regel bis über die Hälfte der Oberschenkel bedecken.
<u>Švové punčochy</u> Nahtstrümpfe	- jsou to punčochy, které mají šev po celé délce. Dělíme na ujímané a stříhané.	- es sind Strümpfe, die eine Naht in ihrer ganzen Länge haben. Wir unterscheiden abgenommene und geschnittene Strümpfe.

1.1.2.1. Pásky a stahovačky - Binder und Zugschnallen

<u>Dragoun</u>	- je to ozdobný krátký pásek,	- es ist ein kurzer Schmuck-
----------------	-------------------------------	------------------------------

Rückengürtel	umístěný v pase zadního dílu kabátu. Může být jednodílný i vícedílný. Vedle ozdobné funkce je také určen ke stažení oděvu v pase. Rozlišujeme nakládáný, ten je našitý v pase po celém obvodu, nebo volný, všitý či připnutý do bočních švů.	gürtel, der in der Taille des hinteren Mantelteiles untergebracht ist. Er kann ein- sowie mehrteilig sein. Neben der Schmuckfunktion ist er auch zum Einschnüren der Kleidung in der Taille vorgesehen. Wir unterscheiden verlegten Rückengürtel, der in der Taille im ganzen Umfang angenäht ist, oder freien, eingenähten oder in Seitennähte angeschnallten Rückengürtel.
<u>Pás</u> Gurt	- zušlechtěný pruh plošné textilie, kůže nebo jiného materiálu různé šířky, který je na jednom konci opatřen zapínadlem. Slouží k upevnění a stažení oděvu v pase, mnohdy pouze jako dekorace. Byl znám již ve středověku a stal se symbolem ctnosti.	- ein veredelter Streifen des Flächengewebes, Leders oder eines anderen Materials von verschiedener Breite, der mit Verschluss versehen ist. Er dient zur Befestigung und Einschnürung der Kleider in der Taille, aber manchmal nur als Dekoration. Er war bereits im Mittelalter bekannt und wurde zum Symbol der Tugend.
<u>Pásek</u> Gürtel	- je to délková textilie neomezené délky, látkově homogenní, přibližně obdelníkového průřezu. Získaná rozřezáním papíru nebo fólie.	- es ist eine Längengewebe von uneingeschränkter Länge, stofflich gleichartig, von ungefähr viereckigem Querschnitt. Das Gewebe wird durch Zerschneiden von Papier oder Folie gewonnen.

1.1.2.2. Podvazky - Strumpfbänder

<u>Podvazek</u> Strumpfband	- je to pánská i dámská pomůcka k upevnění ponožky nebo punčochy na noze. Je z pružné a širší stuhly s regulovatelným obvodem.	- es ist ein Hilfsmittel für Herren sowie Damen zur Befestigung eines Sockens oder Strumpfes an dem Bein. Es ist aus einer elastischen und breiteren Schleife mit regulierbarem Umfang hergestellt.
<u>Podvazkový pás</u> Strumpfbandgürtel	- dámský oděvní doplněk sloužící k upevnění punčoch. Část, která obepíná pas, je opatřena výběžky se zapínadly, na které se punčochy upevňují. Zhotovený je z pevné a roztahné textilie a může být úzký i objemnějších rozměrů. Široký slouží i pro formování dámské postavy.	- ein Kleiderbeiwerk für Damen, das zur Befestigung von Strümpfen dient. Der Teil, der die Taille umfasst, ist mit Fortsätzen mit Schaltvorrichtungen versehen, an die die Strümpfe befestigt werden. Er ist aus festem und streckbarem Gewebe hergestellt und kann sowohl eng als auch von umfangreicheren Abmessungen sein. Der breite Strumpfbandgürtel dient auch zum Formen der Damenfigur.

1.1.2.3. Zdravotní doplňky - Gesundheitsbeiwerte

<u>Zdravotní punčochy</u> Gesund-	- jsou to speciální pružné punčochy, v různých délkách. Zpravidla bývají bez špice	- es sind spezielle elastische Strümpfe, in verschiedenen Längen. In der Regel sind sie
--------------------------------------	--	---

heitsstrümpfe	a paty, ale i bez šlapkové části.	ohne Spitze und Fuß, aber auch ohne Fußsohlenteil.
<u>Pahýlová punčocha</u> Stummelstrumpf	- speciální punčocha, která se nosí na dolní končetině po amputaci.	- ein spezieller Strumpf, der an dem Bein nach der Amputation getragen wird.
<u>Transfúzní punčocha</u> Transfusionsstrumpf	- je to zdravotnický oděvní doplněk ušitý jako samotná punčocha z bílého materiálu. Používá se při transfúzi krve.	- es ist ein Gesundheits-Kleiderbeiwerk, der als alleine Strumpf aus weißem Material genäht ist. Er wird bei Bluttransfusion angewendet.

1.1.2.4. Ostatní oděvní doplňky - Sonstige Kleiderbeiwerte

<u>Spací pytel</u> Schlafsack	- pytel z dvojitého materiálu s tepelně izolační náplní. Vpředu je na zapínání, zpravidla s přinechanou příkrývkou hlavy. Používá se na spaní, a to hlavně v přírodě.	- ein Sack aus doppeltem Material mit Thermoisolationfüllung. Vorne zum Verschluss, in der Regel mit belassener Kopfbedeckung. Er wird zum Schlafen, vor allem im Grünen angewendet.
<u>Kapesník</u> Taschentuch (Příloha č.2, katalog MILETA)	- čtvercová bavlnářská tkanina s pevným obroubeným nebo krajkovým okrajem. Podle velikosti se rozlišuje dětský, dámský, pánský. Vyrábí se jednobarevný nebo vzorovaný. Používá se k osobní hygieně, ale i jako ozdobný módní doplněk, což byl jeho původní účel již v období renesance.	- quadratisches Baumwollgewebe mit festem gesäumten Rand oder Spitzenbesatz. Je nach Größe werden Kinder-, Damen- und Herrentaschentücher unterschieden. Es werden ein- oder mehrfarbigen Taschentücher hergestellt.

[1,2,3]

1.2. Součásti oděvů - Kleiderbestandteile

1.2.1. Druhy oděvních dílů - Arten der Kleiderteile

<u>Povrchový přední díl</u> Oberflächen-Vorderteil	- je to vnější přední díl, je zpravidla z vrchového materiálu	- es ist ein äußerer Vorderteil, der in der Regel aus Obermaterial ist
<u>Povrchový zadní díl</u> Oberflächen-Hinterteil	- je to vnější zadní díl zpravidla z vrchového materiálu	- es ist ein äußerer Hinterteil, in der Regel aus Obermaterial
<u>Podšívkový přední díl</u> Futer-Hinterteil	- je to spodní přední díl a je určený k zapodšívkování oděvu	- es ist ein unterer Vorderteil und ist zur Futterung der Kleider bestimmt
<u>Podšívkový zadní díl</u> Futer-Hinterteil	- je to spodní zadní díl určený k zapodšívkování oděvu	- es ist ein unterer Hinterteil und ist zur Futterung der Kleider bestimmt
<u>Vrchní díl rukávu</u> Obere Mantelteil	- díl rukávu, který je určený k pokrytí části vrchní strany horní končetiny. Dělíme ho na povrchový vrchní díl rukávu, podšívkový vrchní díl rukávu.	- ein Ärmelteil, der zur Bedeckung eines Teiles der oberen Seite des Armes bestimmt ist. Wir teilen ihn auf Oberflächen-Oberteil des Ärmels, Futer-Oberteil des Ärmels.
<u>Spodní díl rukávu</u> Untere Mantelteil	- díl rukávu, který je určený k pokrytí části spodní strany horní končetiny. Dělíme ho na povrchový spodní díl rukávu a podšívkový spodní díl rukávu.	- ein Ärmelteil, der zur Bedeckung eines Teiles der unteren Seite des Armes bestimmt ist. Wir verteilen ihn auf Oberflächen-Unterteil des Ärmels und Futer-Unterteil des Ärmels.

<u>Přední díl rukávu</u> Vordere Mantelteil	- je to díl rukávu určený k pokrytí části přední strany horní končetiny. Rozlišujeme povrchový a podšívkový.	- es ist ein Ärmelteil, der zum Bedecken eines Teiles der Vorderseite des Armes bestimmt ist. Wir verteilen ihn auf Oberflächen- und Futterteil.
<u>Přední vrchní díl rukávu</u> Vordere Oberteil des Mantels	- přední část vrchního dílu trojdílného rukávu. Rozeznáváme povrchový a podšívkový.	- ein Vorderteil des oberen Teiles eines dreiteiligen Ärmels. Wir unterscheiden Oberflächen- und Futterteil.
<u>Zadní díl rukávu</u> Hintere Mantelteil	- je to díl rukávu určený k pokrytí zadní části horní končetiny. Rozeznáváme povrchový a podšívkový.	- es ist ein Ärmelteil, der zum Bedecken des hinteren Teiles des Armes bestimmt ist. Wir unterscheiden Oberflächen- und Futterteil.
<u>Zadní vrchní díl rukávu</u> Hintere Oberteil des Mantels	- pojmenováváme tak zadní část vrchního dílu trojdílného rukávu. Rozeznáváme povrchový a podšívkový.	- so benennen wir den hinteren Teil des oberen Teiles eines dreiteiligen Ärmels. Wir unterscheiden Oberflächen- und Futterteil.
<u>Podprsenkový přední díl</u> Brusthalter- Vorderteil	- přední část podprsenky skládající se z košíčků nebo půlkošíčků, zpravidla všitých do sedel, ale i jinak spojených.	- ein Vorderteil des Brusthalters, der sich aus Körbchen oder Halbkörbchen zusammensetzt, die in der Regel in Sitze eingenäht oder auch anders verbunden sind.
<u>Podprsenkový zadní díl</u> Brusthalter- Hinterteil	- zadní část podprsenky určená ke spojení pod lopatkami.	- Hinterteil des Brusthalters, der zur Verbindung unter den Blättern bestimmt ist.

1.2.2. Druhy oděvních dílků - Arten der Kleiderteilchen

<u>Mezikošíčkový dílek</u> Steg	- je to střední část podprsenky, která spojuje košíčky nebo půlkošíčky	- es ist ein mittlerer Teil des Brusthalters, das die Körbchen oder Halbkörbchen verbindet
<u>Lišta</u> Leisten	- podlouhlá součást oděvu zhotovená z pruhu textilie, která podle úpravy umožňuje kryté zapínání nebo kryje prostřížené lištové kapsy, průhmaty, ale zároveň může plnit funkci ozdoby	- ein länglicher Teil der Kleidung, gefertigt aus einem Gewebestreifen, der je nach der Anpassung einen verdeckten Schluss ermöglicht oder durchgeschnittene Leistentaschen, Armschlitze deckt, und gleichzeitig kann er auch eine verzierende Funktion erfüllen
<u>Kapsová lišta</u> Taschenleiste	- lišta, která překrývá, upevňuje i zdobí kapesní otvor	- eine Leiste, die die Taschenöffnung überdeckt, befestigt sowie verziert
<u>Výpustková lišta</u> Paspelleiste	- lišta, která je vytvořena širším vypuštěním podsádky	- eine Leiste, die durch breitere Auslassung des Besatzes gebildet wird
<u>Zapínací lišta</u> Verschlussleiste	- lišta zhotovená za účelem zapínání	- eine Leiste, die zwecks Einknöpfung gebildet wird
<u>Krajová lišta</u> Endleiste	- slouží jako zapínací lišta, která se kryje se zapínacím krajem oděvu	- dient als Verschlussleiste, die sich mit dem zugeknöpften Kleiderrand deckt
<u>Nakládaná lišta</u> Aufgesetzte Leiste	- je to zapínací lišta zhotovená samostatně jako samostatná součást. Dále je naložená a připevněná na základní plochu oděvu.	- es ist eine Verschlussleiste, die separat als selbständiger Bestandteil gefertigt wird. Weiter ist sie aufgesetzt und an die Grundfläche der Kleidung befestigt.
<u>Přemístěná lišta</u> Versetzte Leiste	- zapínací lišta, jejíž zapínací kraj je přemístěn do určité	- Verschlussleiste, deren zugeknöpfter Rand

	vzdálenosti od kraje oděvu.	in bestimmten Abstand vom Rand der Kleidung versetzt ist
<u>Patka</u> Fuß	- je to přiklopka všitá do kapsen- ního nebo nad něj, ale může tvořit i samostatnou ozdobu.	- es ist eine Klappe, die in Taschenöffnung oder über sie eingenäht ist, aber kann auch selbständige Verzierung bilden
<u>Poutko</u> Schlinge	- je to úzký pásek z textilního, ale i jiného materiálu určený k přidržení provléknutého pásu, nárameníku, k zapínání atd.	- es ist ein schmaler Streifen aus Gewebe- aber auch anderem Material, der zum Anhalten des durchgezogenen Bandes, Schulterstückes, zum Einknöpfen usw. dient
<u>Přezkové poutko</u> Schnallenschlinge	- kratší část stahovačky, na které je upevněná přezka	- kürzerer Teil der Zugschnalle, an der die Schnalle befestigt wird
<u>Zavěšovací poutko</u> Hängeschlinge	- tvoří ho úzký pásek, který je z oděvního materiálu, popřípadě tkaný. Určený k zavě- šení oděvu.	- wird durch einen engen Streifen gebildet, der aus dem Kleidermaterial, eventuell gewoben ist. Die Hängeschlinge ist zum Einhängen der Kleidung bestimmt.
<u>Spona</u> Spange	- je to součást oděvu na zapíná- ní. Zpravidla bývá podélná, různě tvarovaná a umístěná na rukávech, límci, na nohavici v dolní části.	- es ist ein Bestandteil der Kleidung zum Einknöpfen. In der Regel ist sie länglich, verschiedenartig geformt und an den Ärmeln, am Kragen, im unteren Teil des Hosenbeines untergebracht.
<u>Břišní spona</u> Bauchspange	- spona, která je vypracovaná z podšívky k vnitřnímu upevnění kalhot v pase	- eine Spange, die aus dem Unterfutter ausgearbeitet wird, dient zur Innenbefestigung der Hose in der Taille

<u>Zápinka</u> Zuknöpfung	- šitá nebo tkaná součást přizpůsobená k zapínání, různým způsobem zhotovená	- ein genähter oder gewobener Bestandteil, der zum Schließen angepasst wird, verschiedenartig ausgeführt
<u>Podpínka</u> Fersengurt	- je to proužek pruženky nebo jiného materiálu. Připevňuje se k dolnímu kraji lyžařských kalhot, ale i jiných sportovních kalhot. Obepíná chodidlo a tak brání vysunování kalhot.	- es ist ein Streifen des Elastikbandes oder eines anderen Materials. Er wird zum unteren Teil der Skihose, aber auch anderer Sporthose befestigt. Er schließt die Fußsohle um und so hindert das Ausrücken der Hose.
<u>Pasový límec</u> Rockbund	- tento název se používá jak pro kalhoty tak i pro sukně. Je to pásek všitý k pasovému okraji kalhot (sukně), který zpevňuje a po zapnutí zajišťuje držení oděvu v pase.	- diese Bezeichnung wird sowie für Hosen als auch für Röcke angewendet. Es ist ein Streifen, der an Taillenrand der Hose (des Rockes) eingenäht ist, der versteift und nach dem Einknöpfen stellt das Halten der Kleidung in der Taille sicher.
<u>Prodloužený pasový límec</u> Verlängerter Rockbund	- pasový límec, u kterého je jeho ukončení prodlouženo přes přední okraj oděvu v pase a upraveno na zapínání.	- ein Rockbund, bei dem sein Abschluss über die Vorderkante der Kleidung verlängert ist und in der Taille ist sie zum Schließen angepasst.
<u>Náušník</u> Ohrenschützer	- je to sklopná část zimní čepice chránící uši proti zimě	- es ist ein kippbarer Teil der Wintermütze, der die Ohren gegen Winter schützt
<u>Nárameník</u> Schulterstück	- podélně tvarovaná součást oděvu, která je upevněna na náramenici. Používá se hlavně u	- ein längs geformter Bestandteil der Kleidung, der an der Schulter befestigt wird. Es

	stejnokrojů a umísťuje se na ni označení hodnoty.	wird vor allem bei Uniformen angewendet und darauf wird die Charge untergebracht.
<u>Čepicový štítek</u> Mützenschild	- bývá to zpravidla tuhý díl všitý do čelní části obvodu čepice	- es ist in der Regel ein starrer Teil, der in den Stirnteil des Mützensumfangs eingenäht wird

1.2.3. Druhy oděvních vložek - Arten der Kleidereinlagen

<u>Vložka</u> Einlage	- je to samostatně ustřižený nebo zhotovený materiál umístěný mezi vrchním a spodním materiálem. Určený je k vyztužení oděvu a také udržuje jeho tvar, ale i k jiným účelům. Rozeznáváme vložky vyztužné, výplňkové, lepicí, tvarovací a hřejivé.	- es ist ein selbständig geschnittenes oder gefertigtes Material, das zwischen dem oberen und unteren Material untergebracht wird. Die Einlage ist zur Versteifung der Kleidung, sowie zu andern Zwecken bestimmt, hält aber auch ihre Form. Wir unterscheiden Versteifungs-, Füll-, Klebe-, Form- und Warmeinlagen.
<u>Výplňková vložka</u> Fülleinlage	- je to vložka, která vyplňuje místa v oděvu, prošíváných přikrývek a dek, podprsenek, a tím upravuje jejich tvar.	- es ist eine Einlage, die die Stellen der Kleiderstücke, Steppdecken und Decken, Brusthalter füllt und passt dadurch ihre Form an.
<u>Vložka do předního dílu</u> Einlage für Vorderteil	- vložka, která je určena k vyztužení předních dílů. Rozlišujeme jednoduchou a ztuženou s jiným vložkovým materiálem.	- eine Einlage ist zur Versteifung der Vorderteile bestimmt. Wir unterscheiden einfache und mit anderem Ein-

		lagematerial versteifte Einlagen.
<u>Ramenní vložka</u> Schultereinlage	- vložka, která je určena k vyplnění, podkládá se jí náramenice a to v horní části průramku	- eine Einlage, die zum Füllen bestimmt ist, dadurch wird die Schulter und zwar im oberen Teil des Armausschnittes unterlegt
<u>Hlavicová vložka</u> Kugeleinlage	- výplňová vložka, bývá zpravidla vatelínová. Na vyplnění horní části hlavice všitého rukávu	- eine Fülleinlage, sie wird in der Regel aus Watteline hergestellt. Zum Füllen des oberen Teiles der eingenähten Ärmelkugel
<u>Límcová vložka</u> Krageneinlage	- vložka vyrobená z různých materiálů, používá se pro ztužení límců a pro udržení jeho tvaru	- eine Einlage, die aus verschiedenen Materialien hergestellt ist, wird zur Versteifung des Kragens, zum Halten Steiner Form angewendet
<u>Hřejivá vložka</u> Warmeinlage	- vložka z měkkého vzdušného hřejivého materiálu, která se vkládá pod podšívku oděvu, dovnitř prošíváných přikrývek a dek	- eine Einlage aus weichem, luftigem, Warmmaterial, die unter die Unterfutter der Kleidung, nach innen der Steppdecken und decken eingelegt wird
<u>Rukavicová vložka</u> Handschuheinlage	- vložka vyrobená z pleteniny, používá se do kožených a pletených rukavic zhotovených z hřejivého mat.	- eine aus Strickwaren hergestellte Einlage, die in Leder- und gestrickte Handschuhe, gefertigt aus Warmmaterial, angewendet wird

1.2.4. Druhy oděvních podsádek - Arten der Kleiderbesätze

<u>Podsádka</u>	- je to oděvní součást,	- es ist ein Kleiderbestandteil,
-----------------	-------------------------	----------------------------------

Besatz	se kterou lze zapravit zpravidla ze spodní strany okraje oděvu nebo jeho části (mohou to být např. přední díly, kapsy, dírky)	mit dem man in der Regel von der unteren Seite die Kleiderkanten oder ihre Teile (es können z.B. Vorderteile, Taschen, Löcher usw. sein) einarbeiten kann
<u>Přední krajová podsádka</u> Vordere Randbesatz	- podsádka, která kryje přední kraj zespodu, nebo i klopu šora, mohou být dvojího druhu připojená nebo přinechaná	- ein Besatz, der die Vorderkante von unten oder den Aufschlag von oben deckt, die Besätze können von zwei Arten sein – angeschlossen oder angeschnitten
<u>Kapsová podsádka</u> Taschenbesatz	- podsádka, která je určena k vytvoření výpustek u kapes nebo k zakrytí kapsoviny pod kapsovým otvorem. Podle jejího umístění a účelu se rozeznává podsádka krajová, výpustková a podkladová.	- ein Besatz, der zum Erzeugen der Paspeln bei Taschen oder zum Bedecken des Taschenmaterials unter dem Taschenloch bestimmt ist. Je nach seiner Unterbringung und Zweck wird ein Rand-, Paspel- und Unterlagebesatz unterschieden.
<u>Krajová kapsová podsádka</u> Rand- Taschenbesatz	- je to kapsová podsádka, zpravidla z vrchového materiálu, která tvoří kraj otevřeného kapsového otvoru	- es ist ein Taschenbesatz, in der Regel aus dem Obermaterial, der eine Kante des geöffneten Taschenloches bildet
<u>Výpustková kapsová pod.</u> Paspel- Taschenbesatz	- kapsová podsádka, která tvoří výpustky kapsového otvoru. Rozeznáváme: 1. horní výpustková kapsová podsádka, 2. dolní výpustková kapsová podsádka, 3. přední výpustková podsádka,	- Taschenbesatz, der die Paspeln des Taschenloches bildet. Wir unterscheiden: 1. obere Paspel-Taschenbesatz, 2. untere Paspel-Taschenbesatz, 3. vordere Paspel-Taschenbesatz 4. hintere Paspel-Taschenbesatz

	4. zadní výpustková kapsová podsádka	
<u>Podkladová kapsová pod.</u> Unterlage-taschenbesatz	- kapsová podsádka, která je umístěna uvnitř k zakrytí nebo prodloužení kapsoviny	- Taschenbesatz, der drinnen zum Bedecken oder zur Verlängerung des Taschenmaterials untergebracht ist
<u>Dirková podsádka</u> Lochbesatz	- podsádka, která je určena k předstíhání výpustkové dírky, podsádka vytváří výpustky	- ein Besatz, der zum Verstärken des Paspelloches bestimmt ist, der Besatz bildet die Paspeln
<u>Průkrčnicková podsádka</u> Halslochbesatz	- podsádka k začištění průkrčnicku	- ein Besatz zur Versäuberung des Halsloches bestimmt ist
<u>Rozparková podsádka</u> Schlitzbesatz	- podsádka zdvojuje plochu okolí rozparkového kraje, rozeznáváme vrchní a spodní	- ein Besatz verdoppelt die Fläche der Schlitzrandumgebung, wir unterscheiden unteren und oberen Schlitzbesatz
<u>Podkrytová podsádka</u> Untertrittbesatz	- podsádka z vrchového materiálu pro vypracování z podkrytového kraje rozparku, nejčastěji bývá u dámských kalhot a sukní	- ein Besatz aus dem Obermaterial zur Ausarbeitung aus dem Untertritttrand des Schlitzes, am öftesten gibt es bei Damenhosen und -Röcken

1.2.5. Druhy oděvních podkladů - Arten der Kleidereinlagen

<u>Podklad</u> Unterlage	- slouží pro podložení části oděvu umístěné zpravidla na jeho rubní straně. Zpevňuje a chrání podloženou část oděvu před vy-	- dient zur Unterlage des Kleiderteiles, der in der Regel auf seiner Kehrseite untergebracht ist. Sie befestigt
-----------------------------	--	---

	tažením, vytřepením, vytržením a pod.	und schützt den untergelegten Kleiderteil vor dem Dehnen, Ausfransen, Ausreißen usw.
<u>Kapsový podklad</u> Taschenunterlage	- podklad zpevňující a zajišťující nakládanou i prostříženou kapsu proti vytržení	- die Unterlage, die die aufgesetzte sowie durchgeschnittene Tasche gegen dem Ausreißen befestigt und sichert
<u>Kolenní podklad</u> Knieunterlage	- podklad vyrobený nejčastěji z podšívkového materiálu, který chrání nohavice v místě kolene před vytažením	- eine Unterlage, die am öftesten aus dem Futtermaterial hergestellt wird, das die Hosenbeine in der Kniestelle vor dem Dehnen schützt
<u>Krokový podklad</u> Schrittunterlage	- podklad v místě krokové špičky předního dílu kalhot, upevňuje šev pod rozparkem	- eine Unterlage an der Stelle der Schrittspitze beim vorderen Hosenteil, befestigt die Naht unter dem Schlitz
<u>Rozkrokový podklad</u> Schrittunterlage	- podklad pokrývající z vnitřní strany rozkrokový šev a také jeho okolí	- eine Unterlage, die von der Innenseite die Schrittnaht sowie ihre Umgebung bedeckt
<u>Výstřihový podklad</u> Ausschnittunterlage	- podklad zakrývající část výstřihu z rubní strany, zpravidla se zhotovuje z téhož materiálu jako celý oděv, např. u košil, šatů, námořnických blůz	- eine Unterlage, die einen Teil des Ausschnittes von der Unterseite überdeckt, in der Regel wird sie aus demselben Material wie die ganze Kleidung gefertigt, z.B. bei Hemden, Kleider, Matrosenblusen
<u>Zádový podklad</u> Rückenunterlage	- podklad (z podšívkového i vrchového materiálu) zdvojující horní část zadního dílu polo-podšitého i nepodšitého oděvu	- eine Unterlage (aus dem Unterfutter- sowie Obermaterial) die den oberen Teil des Hinterteiles einer halb gefütterten sowie nicht gefütterten Kleidung verdoppelt

<u>Zastírací podklad</u> Tarnungsunterlage	- podklad našivaný na rubu zadního dílu pod límcem naproti výstřihu, pro zakrytí viditelné rubní strany oděvu. Slouží také pro zpevnění a používá se hlavně u potištěných materiálů.	- eine Unterlage, die an der Unterseite des Hinterteiles unter dem Kragen gegenüber dem Ausschnitt, zur Bedeckung der sichtbaren Unterseite der Kleidung eingenäht wird. Sie dient auch zur Befestigung und wird hauptsächlich bei bedruckten Materialien angewendet.
<u>Potítko,</u> <u>podpažní podklad</u> Schweissblatt, Seitenunterlage	- podklad pro podložení podpažní části oděvu, kterou chrání před propocením	- eine Unterlage zum Unterlegen des Armlochtheiles der Kleidung, der gegen dem Schwitzen geschützt wird
<u>Sukňový podklad</u> Rockunterlage	- podklad z podšívkového materiálu chránící zadní díl sukně před vytažením	- eine Unterlage aus dem Futtermaterial, die den Hinterteil des Rockes vor dem Dehnen schützt

1.2.6. Druhy drobných součástí oděvu - Arten der Kleinbestandteile der Kleidung

1.2.6.1. Sedla - Sitze

<u>Sedlo</u> Sitz	- je to horní část předního nebo zadního dílu oděvu nebo jiné součásti, která je ustřižená, rozlišuje se nadšité sedlo a nakládané sedlo	- es ist ein oberer Teil des Vorder- oder Hinterteiles der Kleidung oder eines anderen Bestandteiles, der abgeschnitten ist, es werden gestückelte und aufgesetzte Sitze unterschieden
<u>Dílové sedlo</u>	- sedlo vzniklé členěním	- ein durch die Gliederung des

Teilsitz	zadního dílu, rozlišujeme jednoduché a dvojité, např. u košil	Hinterteiles entstandener Sitz, wir unterscheiden einfache und doppelte Sitze, z.B. bei Hemden
<u>Podprsenkové sedlo</u> Brusthaltersitz	- je to hrudní část podprsenky s otvory pro všití košíčků, rozeznáváme jednoduché a vícedílné	- es ist ein Brustteil des Brusthalters mit Löchern zum Einnähen der Körbchen, wir unterscheiden einfache und mehrteilige Sitze
<u>Půlené sedlo</u> Halbierter Sitz	- sedlo, které se skládá ze dvou dílů a uprostřed je spojené švem, např. u košil	- ein Sitz, der sich aus zwei Teilen zusammensetzt, in der Mitte ist er durch eine Naht verbunden, z.B. bei Hemden
<u>Rovné sedlo</u> Gerader Sitz	- sedlo, které má dolní kraj rovný	- ein Sitz, dessen Unterkante gerade ist
<u>Tvarované sedlo</u> Formsitz	- sedlo, které má dolní kraj různě tvarovaný	- ein Sitz, dessen Unterkante verschiedenartig geformt ist
<u>Volné sedlo</u> Freier Sitz	- nakládané sedlo, na jedné i více stranách volné, tzn. není pevně spojeno s podloženým dílem	- aufgesetzter Sitz, der auf einer sowie mehreren Seiten frei ist, d.h. er ist mit dem untergelegten Teil nicht fest verbunden
<u>Kimonové sedlo</u> Kimonositz	- sedlo tvořící horní část příčně členěného kimonového oděvu, rozeznáváme přední a zadní	- ein Sitz, der den oberen Teil des quer gegliederten Kimonoanzuges bildet, wir unterscheiden vorderen und hinteren Sitz
<u>Kapové sedlo</u> Taschensitz	- horní část příčně členěné nakládané kapsy	- oberer Teil der quer gegliederten aufgesetzten Tasche

1.2.6.2. Náložky - Schützer

<u>Náložka</u> Schützer	- je to součást oděvu, která je našitá nebo jinak upevněná, zpevňuje určitá místa na oděvu a to hlavně u pracovních oděvů. Podle umístění rozlišujeme loketní, kolenní atd.	- es ist ein Kleiderbestandteil, der angenäht oder anders befestigt wird, er befestigt bestimmte Stellen an der Kleidung, und zwar hauptsächlich bei Arbeitsanzügen. Je nach der Unterbringung unterscheiden wir Ellbogen-, Knieschützer usw.
<u>Kapsová náložka</u> Taschenschützer	- vystřížená součást, z jejíž plochy bude zhotovena nakládaná kapsa	- ein ausgeschnittener Bestandteil, aus dessen Fläche eine aufgesetzte Tasche ausgeführt wird

1.2.6.3. Klíny - Zwickel

<u>Klín</u> Zwickel	- součástka, která má tvar trojúhelníku, všitá nebo našitá pro rozšíření nebo nahrazení části oděvu, někdy i přinechaný	- ein Bestandteil, der eine dreieckige Form hat, eingenäht oder angenäht, zur Erweiterung oder Ersetzung eines Kleiderteiles, manchmal auch angeschnitten
<u>Rukávový klín</u> Ärmelzwickel	- u rukávového dílu jako klínový výběžek, rozeznáváme ramenní a podpažní	- beim Ärmelteil als Keilfortsatz, wir unterscheiden Ärmel- und Seitenzwickel
<u>Ramenní rukávový klín</u> Schulter-Ärmelzwickel	- je to ramenní výběžek předního nebo zadního dílu klínového rukávu	- es ist ein Schulterfortsatz des vorderen oder hinteren Teiles des Zwickelärmels

<u>Podpažní</u> <u>rukávový klín</u> Achselarme- Izwickel	- je v podpaží rukávu nebo v trupové části oděvu pro volnost	- er ist in der Ärmelseite oder im Kleiderrumpf wegen dem Freiraum
<u>Dvojklín</u> Doppelzwickel	- má tvar kosodelníku, používá se v rozkroku kalhotek, tepláků, v podpaží oděvů atd.	- er hat eine schiefwinklige Form, wird im Schritt der Höschen, Trainingsanzüge, im Armloch der Kleider usw. angewendet

1.2.6.4. Ostatní drobné součásti - Sonstige kleine Bestandteile

<u>Podkryt</u> Untertritt	- přinechaný nebo našitý díl, podložený pod nákryt	- ein angeschnittener oder ange- nähter Teil, untergelegt unter den Übertritt
<u>Nákryt</u> Übertritt	- vrchní část oděvu pokrývající podkryt	- oberer Kleiderteil, der den Untertritt bedeckt
<u>Překlad</u> Übertritt	- rozšířená plocha oděvu k překrytí	- erweiterte Fläche der Kleidung zum Überdecken
<u>Stojáčkový překlad</u> Stehbündchen- übertritt	- ukončení stojáčku límce, k přeložení na zapnutí	- Abschließen des Steh- bündchens, zum Überlegen für einknöpfen
<u>Kapsový váček</u> Taschenbeutel	- ze zdvojené kapsovinu, sešitý a všitý do kapesního otvoru	- aus doppeltem Taschen- material, zusammengenäht und ingenäht in Taschenöffnung
<u>Kapsový půlváček</u> Taschenhalbbeutel	- polovina váčku tvoří jednu jeho stěnu	- eine Hälfte des Säckchens bildet eine seine Wand
<u>Potah</u> <u>ramenní vložky</u> Überzug der Schultereinlage	- obal k potažení ramenní vložky u halenek, šatů	- Umhüllung zum Bezug des Schulterpolsters bei Blusen, Kleidern

<u>Šalový potah</u> Schalüberzug	- vrchní část šalové fazónky z totožného i jiného materiálu	- oberer Teil der Schalfasson aus dem identischen oder auch anderem Material
<u>Převěs</u> Anhang	- část límce přehýbající se přes stojáček	- ein Teil des Kragens, der sich über den Stehbündchen umbiegt
<u>Stojáček</u> Stehbündchen	- část límce, všítá do průkrčnicku	- ein Teil des Kragens, der in das Halsloch eingnäht wird
<u>Klopa</u> Aufschlag	- přeložená část na přední díl, ozdobný účel	- ein auf den Vorderteil übergelegter Teil, Zierzweck
<u>Průkrčník</u> Halsloch	- část obepínající se kolem krku, upevňuje se do něj límec nebo je okrajem	- ein Teil, der sich um den Hals umschließt, in diesen wird der Kragen befestigt oder dient als Kante
<u>Náramenice</u> Achsel	- horní část předního i zadního dílu určená k pokrytí ramene	- oberer Teil des vorderen sowie hintern Teiles, der zum Bedecken der Schultern bestimmt ist
<u>Průramek</u> Armausschnitt	- otvor pro všítí rukávu	- ein Loch zum einnähen des Ärmels
<u>Výložka</u> Aufschlag	- tvarovaná část z odlišného materiálu, slouží pro odlišení příslušnosti	- geformter Teil aus unterschiedlichem Material, dient zur Unterscheidung der Angehörigkeit
<u>Jazyk</u> Lasche	- podlouhlého tvaru z vrchového materiálu, pro všítí kapsy, pro zpevnění a ozdobu	- vonlänglicher Form aus Obermaterial, zum Einnähen der Tasche, zur Befestigung und Verzierung
<u>Krajový svěs oděvu</u> Randhänge der Kleidung	- dolní část předního dílu trupového oděvu od konce klopy po dolní okraj	- unterer Teil des Vorderteiles der Bodykleidung vom Ende des Aufschlages bis zur Unterkante

<u>Podbočnice</u> Untertailleteil	- podpasová část u předního dílu fraku a žaketu	- der Untertailleteil beim Vorderteil des Frackanzuges und Jacketts
<u>Hlavice</u> Ärmelkugel	- je to část rukávu všitá do rukávu	- es ist ein Ärmelteil, der in den Ärmel eingenäht wird
<u>Pánevní část oděvu,</u> <u>pánevnice</u> Beckenteil der Kleidung	- nadrozkroková část určená k pokrytí pánve těla, rozlišujeme přední a zadní, spojují se pánev-ním švem	- ein Überschrittteil, der zum Bedecken des Beckenteiles des Körpers bestimmt ist, wir unterscheiden vorderen und hinteren Teil, diese werden mittels einer Beckennaht verbunden
<u>Léga</u> Blande	- ozdobně našitý nebo všitý pruh textilie, umístěný ve výstřihu nebo jinde na oděvu	- zierangenähter oder eingenähter Gewebestreifen, der im Ausschnitt oder an anderer Stelle des Anzuges untergebracht ist
<u>Volán</u> Krause	- ozdoba z pruhu textilie, našitá na oděv, rozlišujeme sklá-dané do záhybů, plisované, řase-né a střížené do tvaru	- eine Verzierung aus Gewebestreifen, der an die Kleidung angenäht wird, wir unterscheiden gefältelte, plissierte, raffbare und in Form geschnittene Krausen
<u>Zvonovka</u> Glöckling	- samostatně vyrobený volán se záhyby, upevňuje se pod límec	- ist separat angefertigte Krause mit Falten, sie wird unter den Kragen untergebracht
<u>Rýšek</u> Rüsche	- skládaný, řasený nebo plisovaný pruh materiálu, středem našitý na plochu oděvu	- zusammengelegter, geraffter oder plissierter Gewebestreifen, der durch die Mitte an eine Kleiderfläche angenäht wird
<u>Řasenka</u> Raffung	- samostatně vyrobená část, řasená i plisovaná, umístěná ve výstřihu dámských	- ein separat gefertigter Teil, gerafft oder plissiert, der im Ausschnitt der Damen-

	šatů	kleider untergebracht wird
<u>Mašle</u> Schleife	- pruh textilie (i jiný mat.), který se váže do smyčky	- Gewebestreifen (auch anderes Material), das in eine Schlinge gebunden wird
<u>Vázačka, vázanka</u> Binder, Krawatte (Příloha č. 2, katalog Blažek)	- je to samostatně vyrobená oděvní část, podlouhlého tvaru, která se váže pod límec na uzel	- es ist ein separat hergestellter Kleiderteil, länglicher Form, der unter den Kragen geschürzt wird

1.2.7. Druhy zapínání - Verschlussarten

<u>Zapínání</u> Verschluss	- úprava předních i jiných dílů oděvu pomocí dírek a spínadel	- Anpassung der vorderen sowie anderen Kleiderteile mittels der Löcher und Heftnadeln
<u>Viditelné zapínání</u> Sichtbarer Verschluss	- dírky a zapínadla jsou vidět	- die Löcher und Verschlüsse sind sichtbar
<u>Oboustranné</u> <u>viditelné zapínání</u> Beiderseitig sichtbarer Verschluss	- viditelné zapínání, bývá levostranné i pravostranné	- sichtbarer Verschluss, es gibt linkseitiger sowie rechts- eitiger Verschluss
<u>Skryté zapínání</u> Unsichtbarer Verschluss	- zapínání umístěné v liště nebo podsádce	- ein in der Leiste oder im Besatz untergebrachter Verschluss
<u>Lištové</u> <u>skryté zapínání</u> Verdeckte Leiste	- skryté zapínání umístěné v liště	- ein in der Leiste verdeckter Besatz
<u>Podsádkové</u> <u>skryté zapínání</u> Verdeckter	- skryté zapínání, dírky umístěné v krajové pod. s otvorem	- verdeckter Verschluss, die Löcher sind im Randbesatz mit einer Öffnung untergebracht

Besatzverschluss		
<u>Nákrytové zapínání</u> Übertrittverschluss	- zapínání s použitím nákrytu	- ein Verschluss mit Anwendung eines Übertrittes
<u>Podkrytové zapínání</u> Untertrittverschluss	- zapínání s použitím podkrytu	- ein Verschluss mit Anwendung eines Unterschnittes
<u>Dotykové zapínání</u> Kontaktverschluss	- zapínání s kraji, které se jen dotýkají	- ein Verschluss mit Rändern, die sich nur berühren
<u>Podkrční zapínání</u> Unterhalsverschluss	- u oděvu bez výstřihu, knoflík je hned pod horním krajem dílu	- bei einer Kleidung ohne Ausschnitt, der Knopf ist direkt unter der Oberkante des Teiles
<u>Zdrhovadlové zapínání</u> Reißverschluss	- dotykové zapínání na zdrhovadlo	- Kontaktverschluss mit einem Reißverschluss
<u>Pásové zapínání</u> Bandverschluss	- zapínání s použitím pásu na zapnutí, např. župany	- Verschluss mit Anwendung eines Bandes zum Schließen, z.B. Bademäntel
<u>Zápinkové zapínání</u> Einknöpfung	- zapínání s použitím zápinky a knoflíku	- Verschluss mit Anwendung Zuknöpfung und eines Knopfes
<u>Knoflíkové zapínání</u> Knopfschluss	- zapínání s použitím knoflíků	- ein Verschluss mit Anwendung der Knöpfe
<u>Spínátkové zapínání</u> Druckknopfverschluss	- zapínání s použitím spínátek	- ein Verschluss mit Anwendung der Druckknöpfe
<u>Řadové háčkové zapínání</u> Reihen- hakenverschluss	- zapínání s použitím háčků a oček, např. podprsenka	- ein Verschluss mit Anwendung der Haken und Ösen, z.B. Brusthalter
<u>Pomocné vnitřní zapínání</u>	- doplňkové zapínání k upevnění předního kraje	- Zusatzverschluss zur Befestigung der Vorkante

Innere Hilfsverschluss		
---------------------------	--	--

1.2.8. Druhy rozparků - Schlitzarten

<u>Rozparek</u> Schlitz	- otvor v oděvu vytvořený pro ozdobu nebo volnost pohybu	- eine zur Verzierung oder zur Bewegungsfreiheit gemachte Öffnung
<u>Dotykový rozparek</u> Kontaktschlitz	- rozparek, který nemá přeložené kraje, jen se dotýkají	- ein Schlitz, der keine gefalteten Kanten hat, diese berühren sich nur
<u>Překladový rozparek</u> Hakenschlitz	- rozparek vytvořený překladem	- ein durch einen Umschlag gebildeter Schlitz
<u>Záhybový rozparek</u> Faltenschlitz	- rozparek vytvořený záhybem, máme otevřený a uzavřený	- ein durch eine Falte gebildeter Schlitz, es gibt geöffneter und geschlossener Schlitz
<u>Švový rozparek</u> Nahtschlitz	- je tvořený přerušením švu	- er wird durch Nahtunterbrechung gebildet
<u>Ozdobný rozparek</u> Zierschlitz	- rozparek s ozdobně tvarovaným překladem	- ein Schlitz mit ziergeformtem Umschlag
<u>Zapínací rozparek</u> Verschlusschlitz	- rozparek na zapínadlo	- ein Umschlag mit Verschluss
<u>Šikmý rozparek</u> Schrägschlitz	- rozparek vypracovaný v šikmé poloze	- ein in Schrägposition ausgearbeiteter Schlitz
<u>Nákrytový rozparek</u> Übertrittsschlitz	- rozparek tvořený nákytem	- ein durch Übertritt gebildeter Schlitz

1.2.9. Druhy rukávů - Ärmelarten

<u>Rukáv</u> Ärmel	- rourovitá součást oděvu určená k zakrytí celé nebo určité části horní končetiny. Jeho tvar a délku tvoří móda.	- ein röhrenförmiger Kleiderteil, der zum Bedecken des ganzen Armes oder seinen bestimmten Teiles vorgesehen ist. Seine Form bestimmt die Mode.
<u>Jednodílný rukáv</u> Einteiliger Ärmel	- skládá se pouze z jednoho dílu	- legt sich nur aus einem Teil zusammen
<u>Dvojdílný rukáv</u> Zweiteiliger Ärmel	- skládá se ze dvou dílů, předního a zadního dílu	- legt sich aus zwei Teilen, des Vorder- und Hinterteiles zusammen
<u>Třídílný rukáv</u> Dreiteiliger Ärmel	- skládá se tři dílů, předního, zadního a spodního	- legt sich aus drei Teilen, des Vorder-, Hinter- und Unterteiles zusammen
<u>Hlavicový rukáv</u> Kugelärmel	- rukáv s rukávovou hlavicí	- ein Ärmel mit Ärmelkugel
<u>Nízkohlavicový rukáv</u> Niederkugeliger Ärmel	- rukáv se sníženou rukávovou hlavicí	- ein Ärmel mit herabgesetztem Ärmelkugel
<u>Vysokohlavicový rukáv</u> Hochkugeliger Ärmel	- rukáv se zvýšenou rukávovou hlavicí	- ein Ärmel mit gehobenem Ärmelkugel
<u>Klínový rukáv,</u> <u>raglánový rukáv</u> Keilärmel, Raglanärmel	- má ramenní klíny umístěné mezi přední a zadní náramenicí, jejich plocha nahrazuje část plochy náramenice	- er hat Schulterkeile, die zwischen dem vorderen und hinteren Schulter untergebracht sind, seine Fläche ersetzt einen Teil der Schulterfläche
<u>Poloklínový rukáv</u>	- má přední díl klínový a zadní	- hat den Vorderteil keilförmig

Halbkeilärmel	díl hlavicevý nebo opačně, rozeznáváme předoklínový a zadoklínový	und Hinterteil kugelförmig oder umgekehrt, wir unterscheiden Vorderkeil- und Hinterkeilärmel
<u>Předoklínový rukáv</u> Vorderkeilärmel	- poloklínový rukáv s předním dílem klínového tvaru	- Halbkeilärmel mit dem Vorderteil in Keilform
<u>Zadoklínový rukáv</u> Hinterkeilärmel	- poloklínový rukáv se zadním dílem klínového tvaru	- Halbkeilärmel mit Hinterteil in Keilform
<u>Kimono rukáv</u> Kimonoärmel	- přední díl rukávu je přinechaný u předního dílu oděvu a zadní díl rukávu u zadního dílu oděvu, charakteristická je pohodlnost při nošení	- der Vorderteil des Ärmels ist beim Vorderteil der Kleidung und der Hinterteil des Ärmels ist beim Hinterteil der Kleidung angeschnitten, charakteristisch ist die Bequemlichkeit beim Tragen
<u>Polokimono rukáv</u> Halbkimonoärmel	- dvoudílný nebo třídílný rukáv, přední díl je kimonového a zadní díl hlavicevého tvaru nebo opačně, rozlišujeme předokimono a zadokimono	- zweiteiliger oder dreiteiliger Ärmel, der Vorderteil ist kimonoförmig und der Hinterteil kugelförmig, wir unterscheiden Vorderkimono- und Hinterkimonoärmel
<u>Předokimono rukáv</u> Vorderkimonoärmel	- kimono rukáv s předním dílem kimonovým	- ein Kimonoärmel mit dem kimonoförmigen Vorderteil
<u>Zadokimono rukáv</u> Hinterkimonoärmel	- kimono rukáv se zadním dílem kimonovým	- ein Kimonoärmel mit dem kimonoförmigen Hinterteil
<u>Sedlový kimono rukáv</u> Sattelkimonoärmel	- rukáv s přinechanou hlavicevou částí s přední částí oděvu sahající k podpažní rovině	- ein Ärmel mit angeschnittenem kugelförmigen Teil mit Vorderteil der Kleidung, der bis zum Armlochniveau hinreicht

1.2.10. Druhy manžet - Manschettenarten

<u>Manžeta</u> Manschette	- slouží pro ozdobné zakončení dolního kraje rukávů a kalhot přehnutím nebo našitím pruhu oděvního materiálu	- dient für Zierschließung der Unterkante der Ärmel und Hosen durch Abkanten oder Annähen eines Streifens des Gewebematerials
<u>Přinechaná manžeta</u> Angeschnittene Manschette	- manžeta, stříhána společně s dílem a tvořící jeden kus	- eine Manschette, die gemeinsam mit dem Teil geschnitten wird und die ein Stück bilden
<u>Připojená manžeta</u> Angeschlossene Manschette	- manžeta střižená vcelku nebo ze dvou částí a přišitá na dolní kraj rukávu, rozlišujeme jednoduchou a dvojitou	- eine Manschette, die im Ganzen oder aus zwei Stücken geschnitten und an die Unterkante des Ärmels angenäht wird, wir unterscheiden einfache und doppelte Manschette
<u>Nakládáná manžeta</u> Augesetzte Manschette	- je zhotovená ze samostatně střiženého pruhu materiálu, v horním okraji může být volná i připevněná, rozlišujeme jednoduchou a dvojitou	- sie ist aus einem separat geschnittenen Materialstreifens, an der Oberkante kann sie frei sowie angebracht, wir unterscheiden einfache und doppelte Manschette
<u>Jednoduchá manžeta</u> Einfache Manschette	- manžeta vypracovaná v jednoduché šířce	- eine Manschette, die in einfacher Breite ausgearbeitet ist
<u>Dvojitá manžeta</u> Doppelte	- manžeta vypracovaná v dvojitě šířce	- eine Manschette, die in doppelter Breite ausge-

Manschette		arbeitet ist
<u>Napodobená manžeta</u> Nachgemachte Manschette	- manžeta vytvořená pouze záhybem, při úspoře materiálu	- eine Manschette, die nur durch eine Falte, bei Materialeinsparung gebildet wird
<u>Přehnutá manžeta</u> Abgekantene Manschette	- manžeta vytvořená přehnutím	- eine Manschette, die durch Umbiegung gebildet wird
<u>Připínací manžeta</u> Angeknöpfte Manschette	- manžeta je samostatná a na oděv se pouze připne	- eine Manschette, die selbständig ist und auf die Kleidung nur angeknöpft wird
<u>Zapínací manžeta</u> Zugeknöpfte Manschette	- manžeta zhotovená na zapínání, např. knoflík	- eine Manschette, die zum einknöpfen, z.B. mit Knopf gefertigt ist
<u>Otevřená manžeta</u> Offene Manschette	- manžeta obepínající celý dolní okraj rukávu a je přerušena rozparkem	- eine Manschette, die die ganze Unterkante des Ärmels umschließt und durch einen Schlitz unterbrochen ist
<u>Uzavřená manžeta</u> Geschlossene Manschette	- manžeta obepínající celý dolní okraj rukávu bez přerušeni	- eine Manschette, die die ganze Unterkante des Ärmels ohne Unterbrechung umschließt
<u>Rovná manžeta</u> Gerade Manschette	- horní okraj manžety je rovný	- die Oberkante der Manschette ist gerade
<u>Tvarovaná manžeta</u> Geformte Manschette	- horní okraj manžety je tvarovaný, např. podle módy	- Oberkante der Manschette ist geformt, z.B. je nach der Mode
<u>Půlmanžeta</u> Halbmanschette	- manžeta jen na polovině obvodu rukávu	- die Manschette ist in der Mitte des Ärmelumfanges
<u>Čtvrtmanžeta</u> Viertelmanschette	- manžeta jen na menší části než je půlmanžeta obvodu rukávu	- die Manschette ist nur auf kleinerem Teil als die Halbmanschette des Kragenumfanges

<u>Záhybová manžeta</u> Faltenmanschette	- vytváří se nadehnutím dolní části rukávu	- sie wird durch Abbiegen des unteren Ärmelteiles gebildet
<u>Celozáhybová manžeta</u> Ganzfaltenmanschette	- manžeta v celé šíři ze záhybu	- eine Manschette in der ganzen Faltenbreite
<u>Polozáhybová manžeta</u> Halbfaltemanschette	- manžeta vytvořená do poloviny jednosměrným záhybem	- eine Manschette, die bis in die Mitte durch einbahniger Falte gebildet wird
<u>Obrubová manžeta</u> Leistenmanschette	- zhotovena ze široké obruby a přehnutá na lícni stranu	- gefertigt aus der breiten Krempung und umgebogen auf die rechte Seite

1.2.11. Druhy kapes - Taschenarten

<u>Kapsa</u> Tasche	- váček všitý nebo jinak na oděvu vytvořený, který je určený k uschování předmětů, ale i na ozdobu	- ein Säckchen, der eingenäht oder anders an der Kleidung gebildet wird, de zur Aufbewahrung der Gegenstände, aber auch zur Verzierung bestimmt ist
<u>Přední kapsa</u> Vordertasche	- kapsa umístěná na předním díle, a to na přední středové čáře nebo poblíž	- eine auf dem Vorderteil untergebrachte Tasche, und zwar an dem vorderen Mittestrich oder in der Nähe
<u>Zadní kapsa</u> Hintertasche	- kapsa umístěná na zadním díle nebo zadní části oděvu	- eine Tasche, die auf dem Hinterteil oder im hinteren Teil der Kleidung untergebracht wird
<u>Boční kapsa</u>	- kapsa v boční části oděvu,	- eine Tasche im Seitenteil

Seitentasche	rozeznáváme vnější a vnitřní	der Kleidung, wir unterscheiden Außen- und Innentasche
<u>Vnější</u> boční kapsa Außenseitentasche	- je umístěna na vnější boční straně oděvu	- sie ist auf der äußeren seitlichen Seite der Kleidung untergebracht
<u>Vnitřní</u> boční kapsa Innenseitentasche	- malá kapsa umístěná na vnitřní boční straně oděvu v podšívce	- die Tasche ist auf der inneren seitlichen Seite der Kleidung untergebracht, sie ist klein im Unterfutter
<u>Náprsní kapsa</u> Patentbrusttasche	- je v prsní části oděvu, rozeznáváme vnější a vnitřní	- sie wird im Brustteil der Kleidung, wir unterscheiden äußere und innere Patentbrusttasche
<u>Vnější</u> náprsní kapsa Äußere Patentbrusttasche	- je umístěná na vnější straně prsní části oděvu	- sie wird auf der äußeren Seite des Brustteiles der Kleidung untergebracht
<u>Vnitřní</u> náprsní kapsa Innere Patentbrusttasche	- je umístěná na vnitřní straně prsní části oděvu	- sie wird auf der inneren Seite des Brustteiles der Kleidung untergebracht
<u>Pasová kapsa</u> Taillentasche	- je v pasové části oděvu na vrchní straně, rozlišujeme výpustkovou a nakládanou	- sie wird in dem Taillenteil der Kleidung auf der oberen Seite untergebracht, wir unterscheiden Paspeltasche und aufgesetzte Tasche
<u>Příčná kapsa</u> Quertasche	- otvor kapsy je ve vodorovném směru	- ein Taschenloch ist in der waagrechten Richtung
<u>Podélná kapsa</u> Längstasche	- otvor kapsy je ve svislém směru	- ein Taschenloch in der senkrechten Richtung
<u>Šikmá kapsa</u> Schrägtasche	- otvor kapsy je v šikmém směru	- ein Taschenloch in schräger Richtung

<u>Prostřížená kapsa</u> Durchgeschnittene Tasche	- otvor kapsy je prostřížený v oděvním dílu, rozlišujeme výpustkové, lištové, lemované a průhmatové kapsy	- de Taschenloch ist im Kleiderteil durchgeschnitten, wir unterscheiden Paspel- taschen, Leistentaschen, einge- fasste Taschen und Armschlitz- taschen
<u>Výpustková kapsa</u> Paspeltasche	- prostřížená kapsa, její okraje jsou tvořeny výpustky, máme jednovýpustkovou dvouvýpustkovou kapsu, s patkou i bez patky	- eine durchgeschnittene Tasche, deren Ränder durch Paspeln gebildet sind, wir haben Einpaspel-, Zweipaspeltasche, mit Patte und ohne Patte
<u>Lištová kapsa</u> Leistentasche	- samostatně zhotovená lišta se našíje ke kapsovému otvoru	- eine selbständig gefertigte Leiste wird an die Taschen- öffnung angenäht
<u>Výpustková lištová kapsa</u> Paspelleistentasche	- kapsa s výpustkovou lištou	- eine Tasche mit Paspelleiste
<u>Lemovaná kapsa</u> Eingefasste Tasche	- kapsa prostřížená s lemova- ným otvorem	- eine durchgeschnittene Tasche mit Einfassöffnung
<u>Průhmatová kapsa</u> Armschlitztasche	- kapsa prostřížená s průhmatem v otvoru kapsy	- eine durchgeschnittene Tasche mit Armschlitz in der Taschen- öffnung
<u>Švová kapsa</u> Nahttasche	- kapesní otvor kapsy je ukryt ve švu	- eine Taschenöffnung ist in der Naht versteckt
<u>Jazyková kapsa</u> Laschentasche	- švová i prostřížená kapsa, její otvor je vypracován do sou- části jazykového tvaru	- eine Naht- sowie durchge- schnittene Tasche, deren Öffnung in den laschenförmigen Bestandteil eingearbeitet wird
<u>Nakládaná kapsa</u> Aufgesetzte Tasche	- kapsa upevněná po obvodu tří stran, rozeznáváme našité shora a všité zevnitř	- eine in dem Umfang von drei Seiten befestigte Tasche, wir unterscheiden von oben an-

		genähten und von innen eingenähten Taschen
<u>Hladká nakládaná kapsa</u> Glatte aufgesetzte Tasche	- nakládaná kapsa bez členění	- aufgesetzte Tasche ohne Gliederung
<u>Členěná nakládaná kapsa</u> Gegliederte aufgesetzte Tasche	- nakládaná kapsa s ozdobným členěním	- aufgesetzte Tasche mit Ziergliederung
<u>Patková nakládaná kapsa</u> Aufgesetzte Klapptasche	- nakládaná kapsa s našitou patkou nad otvorem kapsy	- aufgesetzte Tasche mit angenähter Patte über dem Taschenloch
<u>Nakládaná kapsa s přinechanou patkou</u> Aufgesetzte Tasche mit angeschnittener Patte	- nakládaná kapsa střižená s patkou tvořící jeden díl, otvor kapsy je nad patkou	- geschnittene aufgesetzte Tasche, mit der Patte bildet sie einen Teil, das Taschenloch ist über der Patte
<u>Prostřižená nakládaná kapsa</u> Durchgeschnittene aufgesetzte Tasche	- kapsa našitá po obvodu všech stran a s prostřiženým otvorem, vypracovaný do náložky s patkou	- eine Tasche, die im Umfang aller Seiten angenäht wird und mit durchgeschnittenem Loch, der in einen Schützer ausgearbeitet ist
<u>Skrytá kapsa</u> Verdeckte Tasche	- nakládaná i jako švová kapsa uvnitř kapsy	- eine aufgesetzte- sowie Nahttasche inmitten einer Tasche
<u>Měchová kapsa</u> Balg Tasche	- nakládaná kapsa s krajovým záhybem, za který se našívá	- eine aufgesetzte Tasche mit Kantenfalte, an der sie angenäht wird
<u>Vnější</u>	- kapsa měchová na vnější	- eine Balg Tasche an der Außen-

<u>měchová kapsa</u> Außenbalgertasche	straně oděvu, např. u stejnokroje	seite der Kleidung, z.B. bei einer Uniform
<u>Vnitřní</u> <u>měchová kapsa</u> Innenbalgertasche	- kapsa měchová na vnitřní straně oděvu, prostrižená s patkou	- eine Balgertasche an der Innenseite der Kleidung, durchgeschnitten mit Patte
<u>Včleněná kapsa</u> Eingefügte Tasche	- do určité části je včleněná kapsa	- in einen bestimmten Teil wird eine Tasche eingefügt
<u>Kapsa</u> <u>s volným váčkem</u> Tasche mit freiem Säckchen	- váček kapsy je začištěný u nepodšitých oděvů	- ein Taschensäckchen ist bei nicht gefütterten Kleidern benäht
<u>Hodinková kapsa</u> Uhrtasche	- malá kapsa na pravé straně kalhot	- eine kleine Tasche an der rechten Hosenseite
<u>Nástrojová kapsa</u> Werkzeugtasche	- kapsa u pracovních kalhot na uložení nástrojů	- eine Tasche bei Arbeitshose zum Hinterlegen der Werkzeuge

1.2.12. Druhy límců - Kragenarten

<u>Límeč</u> Kragen	- je to součást oděvu umístěná okolo krku. Skládá se z vrchního a spodního límce. Límeč rozdělujeme zpravidla na převěs a stojáček.	- es ist ein Bestandteil der Kleidung, der um den Hals untergebracht wird. Er setzt sich aus dem Ober- und Unterkragen zusammen. Der Kragen wird in der Regel auf Überhang und Stehbündchen geteilt.
<u>Připojený límeč</u> Angeschlossener Kragen	- límeč, který je natrvalo připevněný k průkrčníku	- ein Kragen, der dauerhaft zum Halsloch befestigt wird
<u>Připínací límeč</u> Angeknöpfter Kragen	- límeč, který se upevňuje do průkrčníku připínáním, např. za pomoci knoflíků	- ein Kragen, der in Halsloch durch anknöpfen, z.B. mittels der Knöpfe befestigt wird

<u>Přinechaný límec</u> Angeschnittener Kragen	- límec, který je přinechaný k přednímu či zadnímu dílu oděvu	- ein Kragen, der zum Vorder- oder Hinterteil der Kleidung angeschnitten wird
<u>Obepínací límec</u> Bespannkragen	- límec obepnutý kolem krku, např. košilový límec	- ein Kragen, der um den Hals umgespannt wird, z.B. Hemden- kragen
<u>Stojatý límec</u> Stehkragen	- límec, který je totožný se stojáčkem, je upevněn do svislé polohy	- ein Kragen, der mit dem Steh- bündchen identisch ist, er wird in senkrechte Position befestigt
<u>Ležatý límec</u> Umlegekragen	- je rozložený kolem průkrčníku, rozlišujeme převěsový a přehnutý s úzkým stojáčkem	- er ist rund um das Halsloch umgelegt, wir unterscheiden Überhangkragen und gefalteten Kragen mit engem Steh- bündchen
<u>Stojáčkový límec,</u> <u>stojáček</u> Stehkragen, Stehbündchen	- límec bez převěsu tvořený stojáčkem	- ein Kragen ohne Überhang, der nur durch Stehbündchen gebildet wird
<u>Převěsový límec</u> Überhangkragen	- límec bez stojáčku tvořený pouze převěsem	- ein Kragen ohne Steh- bündchen, der nur durch Überhang gebildet wird
<u>Přehnutý límec</u> Umgebotener Kragen	- límec, u kterého je převěs vypracován do přehnutí	- ein Kragen, bei dem der Überhang in Um- biegung ausgearbeitet wird
<u>Jednodílný límec</u> Einteiliger Kragen	- je střižený v celku, převěs a stojáček tvoří jeden celek	- ist in einem Stück geschnitten, der Überhang und Stehbündchen bilden eine Ganzheit
<u>Dvoudílný límec</u> Zweiteiliger Kragen	- límec, u kterého převěs i stojáček stříhneme odděleně, ale pak tvoří jeden celek	- ein Kragen, bei dem der Überhang sowie der Steh- bündchen separat geschnitten

		wird, jedoch dann bilden diese eine Ganzheit
<u>Dvoudílový límec</u> Zweiteiliger Kragen	- límec hotovený ze dvou stejných polovin, používá se hlavně u dětského oblečení	- ein Kragen, der aus zwei gleichen Hälften gefertigt wird, wird vor allem bei Kinderanzügen angewendet
<u>Okrouhlý límec</u> Abgerundeter Kragen	- límec, který má převěs tvarovaný do kulatinek	- ein Kragen, der einen rundenförmigen Überhang hat
<u>Špičatý límec</u> Spitzenkragen	- límec, který má převěs tvarovaný do špiček	- ein Kragen, der einen spitzenförmigen Überhang hat
<u>Uzavřený límec</u> Geschlossener Kragen	- obepínací límec, má přední kraje převěsu uzavřeny a svírají při zapnutí ostrý úhel	- ein Bespannkragen, hat die Vorderkanten des Überhanges geschlossen und diese schließen beim einknöpfen bis scharfen Winkel ein
<u>Otevřený límec</u> Offener Kragen	- obepínací límec, má přední kraje převěsu otevřené a svírají při zapnutí pravý až tupý úhel	- ein Bespannkragen, hat die Vorderkanten des Überhanges offen und diese schließen beim einknöpfen bis zum stumpfen Winkel ein
<u>Aranžovaný límec</u> Arrangierter Kragen	- upravený límec, aranžovaný podle účelu a módy do různého tvaru	- ein angepasster Kragen, der je nach dem Zweck und Mode in verschiedene Form arrangiert wird
<u>Námořnický límec</u> Matrosenkragen	- límec, který je široký, ležatý, zpravidla zdobený, jeho převěs má tvar čtverce nebo obdelníku	- ein Kragen, der je nach dem Zweck und Mode in verschiedene Form arrangiert wird
<u>Fazónkový límec, šalový</u> Reverskragen	- límec, přinechaný k oděvu tvořící část fazonky	- ein Kragen, der zur Kleidung angeschnitten wird, der einen Teil der Fassung bildet

<u>Řasený límec</u> Geraffter Kragen	- je to převěsový ozdobný límec v průkrčníku našasený	- es ist ein Überhang-Zierkragen, der im Halsloch gerafft wird
<u>Špičkový límec</u> Spitzenkragen	- je to připínací stojatý límec, který má stojáček tvarovaný do špiček	- es ist ein angeknöpfter Stehkragen, dessen Steg in Spitzen geformt wird
<u>Špičkový zalomený límec</u> Eckenkragen	- špičkový límec s přehnutými špičkami	- ein Spitzenkragen mit gefalteten Spitzen
<u>Vázačkový límec</u> Schluppenkragen	- stojáčkový límec prodloužený do vázačky	- ein Stehkragen, der in eine Schluppen verlängert ist

[1,2,4]

2. Analýza oděvního názvosloví od roku 1983

Oděvní názvosloví od roku 1983 se příliš nezměnilo, spíše zůstalo na stejné.

Ke změně došlo jen u velice málo pojmů, a to z důvodů nespisovnosti jazyka, slangových výrazů, nářečí, nepodařených spojení, složenin a „jazykových zmetků“.

Jedním z důvodů je také rozdělení Československé republiky na Českou republiku a Slovenskou republiku. To znamenalo odlišení češtiny a slovenštiny. Je také důležité správné posouzení cizích slov, zda vyhovují, zda se užívají mezinárodně. U některých oděvních pojmů se zavedlo do oficiálního názvosloví obecných výrazů.

Např.

Název pojmu	Definice	Užívaný název
Obřadní oděv	- oděv používaný při různých obřadech, např. soudní přelíčení, promoce	Talár
Stejnokroj	- jednotný oděv, který se vypracuje dle stanoveného předpisu pro příslušníky určité společenské organizace	Uniforma
Spodní oděv	- oděv, který se nosí přímo na nahém těle, tvoří první vrstvu oblečení. Dělí se na denní, noční a tvarovací. Např. spodky, kalhotky	Spodní prádlo

[1,2]

3. Vlastní návrh oděvního názvosloví oděvů pro současné podmínky

Jaká je tedy současná móda? Móda se stále cyklicky opakuje, jen některé menší detaily se přidávají nebo mění. K návratu určitého stylu přispívají např. všeobecně sledované filmy. Mezi nejznámější patří safari-styl (film - Vzpomínky na Afriku). Také nově vzniklé sportovní aktivity přispívají k novému názvosloví, jsem patří skateboard.

Také nový životní styl New Age přispěl k rozšíření názvosloví.

[3]

3.1. Dámský oděv - Damenkleidung

3.1.1. Horní část těla - Oberer Körperteil

<u>Večerní toaleta</u> Abendkleid	- dámské dlouhé společenské šaty, dekoltované na PD, ZD i dohromady	- langes Damenkleid, dekollertiert zum einknopfen vorne sowie hinten, auch gemeinsam
<u>Malé černé</u> Kleines Schwarzes	- krátké společenské šaty černé barvy, pouzdrového střihu, bez rukávů	- kurzes Gesellschaftskleid schwarzer Farbe, von Etaischnitt, ohne Ärmel
<u>Halenka Carmen</u> Bluse Carmen (Př. č. 1, Obr. 1)	- halenka s typickým výstřihem se zřaseným okrajem, tříčtvrtéční rukávy zakončen volány, z lehkých tkanin	- eine Bluse mit typischem Ausschnitt mit geraffter Kante, dreiviertellange Ärmel aus leichten Geweben, die mit Krause abgeschlossen sind
<u>Western halenka</u> Westernbluse	- halenka košilového střihu, z károvaného materiálu v různých barvách	- eine Bluse von hemdenschnitt, aus kariertem Material in verschiedenen Farben
<u>Vesta safari</u> Safari-Weste (Př. č. 1, Obr. 2)	- tkaninový oděv, vesta prodloužené délky v odstínech béžové, na předních dílech jsou našité nakládané kapsy různých tvarů s knoflíky z přírodních mat.	- eine Gewebekleidung, Weste von verlängerter Länge in Beigetönen, an Vorderteilen sind aufgesetzte Taschen verschiedener Formen mit Knöpfen aus Naturmaterialien angenäht

<u>Tílko folklór</u> Folkloreleibchen (Př. č.1, Obr. 4)	- pleteninový trupový oděv na denní nošení s prádlovými ramínky, s aplikacemi volánků a krajky	- ein Jersey-Bodyanzug zum täglichen Tragen mit Wäschetragern, mit Krause und Spitzenapplikationen
<u>Sportovní mikina</u> Sportbluse	- oděv pro volný čas z pleteniny, může mít různé druhy kapes (nejvíce nakládané), s kapucí i bez ní, zapínání převážně na zdrhovadlo	- eine Freizeitkleidung aus Jerseystoff, er kann verschiedene Taschenarten (am meisten aufgesetzte Taschen) haben, es gibt mit oder ohne Kapuze, überwiegend mit Reißverschluss

3.1.2. Spodní část těla - Untere Körperteil

<u>Bokové kalhoty</u> Nabelhose	- tkaninový oděv s nohavicemi, sportovního stylu, často mají nakládané kapsy, přiléhavé i volného střihu, pasová linie je posunutá k bederní části, nejčastěji z rifloviny	- eine Gewebekleidung mit Hosenbeinen, im Sportstil, oft mit aufgesetzten Taschen, vom körpernahen sowie freien Schnitt, die Taillenlinie ist zum Lendenteil verschoben, am öftesten aus Jeansstoff
<u>Sukně folklór</u> Folklorerock (Př. č.1, Obr. 3)	- splyvavá příčně členěná sukně, použití aplikace krajek a volánů, zhotovená z různých materiálů, např. mušelin, manšestr	- ein herabfließender, quergegliederter Rock, Anwendung der Spitzen- und Krauseapplikationen, gefertigt aus verschiedenen Materialien, z.B. Musselin, Manchester

3.2. Pánský oděv - Herenanzug

3.2.1. Horní část těla - Oberer Körperteil

<u>Košile army</u> Army-Hemd	- pánský košilový oděv pro běžné nošení s nakládanými kapsami, z potištěné tkaniny, vzor připomíná vojenské maskování	- eine Herren-Hemdenkleidung zum Normaltragen, mit aufgesetzten Taschen, aus Druckesstoff, die Muster erinnert an Militärblendung
<u>Kabátek safari</u> Safari-Jacke (Př. č.1, Obr. 5)	- kabátek z lehkých tkanin v odstínech béžové, na předních dílech s nakládanými kapsami a knoflíky z přírodních mat.	- ein Mantel aus Leichtgeweben in Beigetönen, an Vorderteilen mit aufgesetzten Taschen und Knöpfen aus Naturmaterialien

3.2.2. Spodní část těla - Untere Körperteil

<u>Skateboard kalhoty</u> Skate-Hose	- kalhoty pro mladé chlapce, volného střihu s nakládanými kapsami, typické je snížený rozkrok až do půly stehen, materiál - riflovina	- Hose für teenager, vom freien Schnitt, mit aufgesetzten Taschen, typisch ist herabgesetzter Schritt bis zur Mitte der Oberschenkel, aus Jeansstoff
<u>Skateboard kraťasy</u> Skate-Kurz hose	- kalhoty pro mladé chlapce sahající na kolena, typický snížený rozkrok do půly stehen, materiál - riflovina	- Hose für Teenager, die bis zu Knien hinreichen, typisch ist herabgesetzter Schritt bis zur Mitte der Oberschenkel, aus Jeansstoff

[3,4]

Závěr

Vzhledem k tomu, že oděvní názvosloví se neustále vyvíjí a jsou známé nové přístupy zpracování oděvního výrobku, je toto téma zajímavé k dalšímu zpracování.

První část bakalářské práce je zaměřena na oděvní doplňky, které jsou stále velice módní. Dále jsou tyto oděvní doplňky rozděleny pro horní část těla, spodní část těla, zdravotní doplňky, které jsou nepostradatelné pro naše postižené spoluobčany, a ostatní doplňky. Analýza jejich významu je uvedena v definicích. Každý pojem je přeložen do německého jazyka spolu s definicí. V další části práce jsou uvedeny součásti oděvů. Toto téma je velice rozsáhlé, proto je děleno na více skupin: druhy oděvních dílů a dílků, vložek, podsádek, podkladů, drobných součástí, zapínání, rozparků, rukávů, manžet, kapes a límců. Každý pojem s definicí je rovněž uváděn v německém jazyce.

Třetí část práce je zaměřena na návrh názvosloví oděvů. Zaměřeno je na mladé lidi, kteří potřebují volnost pohybu a dobrý pocit v oděvu.

Tato bakalářská práce je vypracována formou tabulek, které mají zajistit snadnou orientaci a přehled v problematice, snaha dodržovat určitá pravidla a to hlavně přehlednost, jednoduchost, pravdivost informací a odbornost.

Seznam použité literatury

- [1] Teršl, S.: Abeceda textilu a odívání. NORIS Praha, 1994
- [2] Slepánek, J.: Oděvní názvosloví, SPN Praha, 1973
- [3] Skarlantová, J.: Od fíkového listu k džínům, Grada Publishing, 1999
- [4] PhDr. Řešetka M. a kol.: Německo-Český, Česko-Německý studijní slovník, FIN PUBLISHING, 1999

Použitá literatura na přílohu

Módní časopis Burda, vydavatel Aenne Burda:

- [5] Duben/2000
- [6] Červenec/2001
- [7] Květen/2003
- [8] Září/2004
- [9] Duben/2006
- [10] Květen/2006

Seznam příloh

Příloha č.1 Příklady návrhu oděvního názvosloví

Příloha č.2 Katalogy firem: MILETA a.s., TONAK a.s., ANYTRA a.s.,
PLETEX Třebíč, Blažek, VANNUCCI,
ALTREVA spol. s r.o. Třebíč

Přílohy

**TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA TEXTILNÍ
KATEDRA TECHNOLOGIE A ŘÍZENÍ KONFEKČNÍ
VÝROBY V PROSTĚJOVĚ**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

352/06

Ludmila Polická